

המאצרה האצופית אכיש

מבקר וממונה תלונות ציבור

לכבוד

מר דני מורביה - ראש המועצה

וחברי המליאה

שלום וברכה,

הנדון: דוח ביקורת לשנת 2023

הריני מתכבד להגיש לכם את דוח הביקורת לשנת 2023.

1. ראשית – תודה. תודה על שיתוף הפעולה המלא מכל בעלי התפקידים אותם פגשתי. כולם סייעו להבאת נתונים והיו נכונים לסייע לכל הדרוש.

2. הדוח עוסק בנושאים הבאים:

א. השימוש במצלמות ברחבי המועצה

1. נהלים ותכלול
2. הליך אישור הצבת מצלמות
3. שימוע / יידוע הציבור
4. שילוט ויידוע הציבור
5. משך זמן שמירת ההקלטה
6. גישה למידע ושמירתו
7. מטרות הצבת המצלמות
8. תכנון היעילות והפרטיות בעת התקנת והפעלת מצלמות המעקב: סוג, מיקום, כיסוי ופונקציונליות, משך זמן התקנת המצלמה, רישום במאגרי המידע
9. ועדים מקומיים
10. מצלמות במעונות

ב. אולם הספורט בנהורה

1. בדיקות בטיחות
2. רישוי עסק
3. מניעת אלימות בספורט
4. תחזוקה
5. נגישות אולם הספורט

אחלם

אליאם

אמריה

בן-דקלים

בירה

יב נמן

כפא קטיל

אכיש

אנחור

נהורה

נלטה

נלטה

ניר ח"ן

נלטה

נלטה נלטה

נלטה נלטה

נלטה

נלטה

נלטה

- ג. דוח ביקורת משרד הפנים
- ד. מנכ"ל מועצה
- ה. השביל והאגם ליד נהורה
- ו. תיקון ליקויים
6. אבטחת מידע ושמירה על הפרטיות
7. בטיחות בורות ביוב באזור נהורה
8. תחנות ההסעה
9. הסעת תלמידים ללא שימוש בחגורות בטיחות ובעמידה
10. ועדות הביקורת בוועדים המקומיים

3. ראש המועצה העביר את הערותיו לדוח והן משולבות בו.
4. הוועדה לענייני ביקורת דנה בדוח ובהערות ראש המועצה ומבקשת את אישור המועצה לדוח ולסיכום הוועדה.
5. בהתאם לחוק, תוך חודשיים מהיום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה, תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור.
6. לפי סעיף 170ג. החל על מועצות אזוריות :
 - (א) המבקר יגיש לראש המועצה דוח על ממצאי הביקורת שערך ; הדוח יוגש אחת לשנה, לא יאוחר מ-1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח ; בדוח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד ; בעת הגשת הדוח לפי סעיף קטן זה, ימציא המבקר העתק ממנו לוועדה לענייני ביקורת ;
 - (ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש המועצה ולועדה לענייני ביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש המועצה או הוועדה לענייני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.
 - (ג) תוך שלושה חדשים מיום קבלת דו"ח המבקר, יגיש ראש המועצה לוועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.
 - (ד) הוועדה לענייני ביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חדשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה כאמור בסעיף קטן (ג) ; לא הגיש ראש המועצה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדוח המבקר ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר המועצה לוועדה ; בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה

והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של המועצה או של גוף רשותי מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.

(ה) (1) תוך חדשיים מן היום שהגישה הועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור ;
(2) לא הגישה הועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד), או לא המציא ראש המועצה לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו, ימציא המבקר עותק הדוח לכל חברי המועצה והמועצה תדון בדוח ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש המועצה.

7. לידיעתכם, לפי סעיף 170ג לפקודת העיריות החל על מועצה אזורית, לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא בקורת של מבקר המועצה, ואולם מבקר המועצה או ראש המועצה רשאי, באישור הועדה, להתיר פרסום כאמור. לפי סעיף 334א. לפקודת העיריות החל על המועצה האזורית, המפרסם דו"ח או חלקו או תכנו או ממצא ביקורת, ומפר בכך את סעיף 170ג(ו) או תנאי בהיתר שניתן לו לפי הסעיף האמור, דינו – מאסר שנה.

הביקורת נועדה להביא לידי שיפור, תועלת והמשך עשייה ברוכה ונכונה לצורך השגת מטרות הארגון תוך קיום הדין. דלתי פתוחה תמיד לשמיעת הערות והארות לשיפור ביקורת אפקטיבית.

נהורה

טבת התשפ"ד - ינואר 2024

בברכת הצלחה,

שלמה מאיר רבינוביץ, ע"ד

מבקר המועצה

תוכן

6	השימוש במצלמות ברחבי המועצה
6	פרק א' - מבוא כללי
7	פרק ב' - מטרות, היקף הביקורת, מתודולוגיה
7	מטרות הביקורת
7	היקף הביקורת
7	מתודולוגיה – שיטת הביקורת
9	פרק ג' - מעט מהמישור הנורמטיבי בעניין הפרטיות, אבטחת המידע ומצלמות
9	כללי
19	פרטיות במועצה האזורית
28	מצלמות במעונות
36	פרק ד' ממצאים והמלצות
36	1. מספר פרטים על המצלמות
46	2. נהלים ותכלול
50	3. הליך אישור הצבת מצלמות
51	4. שימוע / יידוע הציבור
53	5. שילוט ויידוע הציבור
54	6. משך זמן שמירת ההקלטה
55	7. גישה למידע ושמירתו
57	8. מטרות הצבת המצלמות
58	9. תכנון היעילות והפרטיות בעת התקנת והפעלת מצלמות המעקב: סוג, מיקום, כיסוי ופונקציונליות, משך זמן התקנת המצלמה, רישום במאגרי המידע
60	10. ועדים מקומיים
64	11. מצלמות במעונות
65	סיכום כללי בתחום המצלמות
66	אולם הספורט בנהורה
66	מבוא כללי
67	אולם הכדור-סל בנהורה - כללי
68	מטרת הביקורת
68	המישור הנורמטיבי - כללי
74	ממצאים
74	1. כללי
75	2. בדיקות בטיחות
76	3. רישוי עסק

78	מניעת אלימות בספורט	4.
78	תחזוקה	5.
80	נגישות אולם הספורט	6.
81	נספח תיאור מצב תחזוקה, ניקיון ובטיחות	7.
96	סיכום – אולם הספורט בנהורה	
97	דוח ביקורת משרד הפנים - 2021	
98	מנכ"ל מועצה	
99	השביל והאגם ליד נהורה	
103	תיקון ליקויים 2023	
103	אבטחת מידע ושמירה על הפרטיות	
107	בטיחות בורות ביוב באזור נהורה	
111	תחנות ההסעה	
118	הסעת תלמידים ללא שימוש בחגורות בטיחות ובעמידה	
119	ועדות הביקורת בוועדים המקומיים	
129	הערות ראש המועצה	

השימוש במצלמות ברחבי המועצה

פרק א' - מבוא כללי

הרשות המקומית מספקת שירותים במגוון תחומים בממשק ישיר לחיי התושבים כחינוך, בריאות, רווחה, איכות הסביבה, פיתוח פיסית וחברתי, תרבות וביטחון אישי.

במסגרת תפקידיה, הרשות מוסמכת לנקוט פעולות לשמירת הסדר הציבורי, להגנה על התושבים ולמניעת וונדליזם.

בשנים האחרונות הולך וגובר השימוש באמצעים טכנולוגיים ובכללם המצלמות לפיקוח ולמעקב מרחוק. ברשויות מקומיות נעשה שימוש במצלמות למטרות שונות כגון: אכיפה, הערכת מצב, שמירת הסדר הציבורי, הקניית ביטחון אישי והגברת תחושת הביטחון, הגנה על רכוש, חיסכון באנרגיה, מעקב אחר עובדים ועוד.

קיים מגוון רחב של מצלמות כגון מצלמות לזיהוי פנים וניתוח דפוס תנועה, ניטור תנועת הולכי רגל וכלי רכב מסוגים שונים.

השימוש במצלמות הינו בעל השפעה משמעותית על המרחב הציבורי והשימוש בהן גורר פגיעה בפרטיות ויש בו סיכונים שונים כגון: פגיעה אסורה במצולמים, עבירות על החוק ואי עמידה בכללי אבטחת מידע.

הרשות מקומית הינה "גוף ציבורי" המחויב לשמר את יחסי האמון בינה לבין התושב, והיא כפופה לדינים המגבירים את האחריות בתחומים שונים וכך גם להוראות בתחום הפרטיות.

הרשות להגנת הפרטיות פרסמה בשנת 2012 הנחיה בנושא "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן". הנחיה זו מבהירה את תחולת דיני הפרטיות והגנת המידע על השימוש במצלמות המעקב, ומציגה את עקרונות השימוש במצלמות לאור דיני הפרטיות.

הנה כי כן, ברור כי פעילות הרשות המקומית באמצעות מצלמות חשופה לסיכונים לאבטחה ולפרטיות הנובעים מניהול והחזקת מידע רחב. לאור זאת, ולאחר דיון עם ועדת הביקורת, הביקורת החליטה על בדיקת הנושא, שכן ברחבי המועצה, בעיקר בשטחים הציבוריים, מותקנות עשרות מצלמות.

פרק ב' - מטרות, היקף הביקורת, מתודולוגיה

מטרות הביקורת

- לבחון התנהלות המועצה בנוגע לתחום המצלמות, ובכלל זה תהליך ההצבה וההתקנה בהיבטים של מדיניות ויישום הוראות הדין.
- לבחון תפקוד המועצה בנוגע לתחום המצלמות ובכלל זה תהליך ההצבה וההתקנה בהיבטים של מדיניות ויישום הוראות הדין.
- להביא בדוח ממצאים ולחשוף סיכונים וחולשות.
- להביא בדוח המלצות לתיקון הליקויים.

היקף הביקורת

הביקורת תכלול התייחסות בעיקר לנושאים הבאים:

1. מספר נתונים על המצלמות
2. נהלים ותכלול
3. הליך אישור הצבת מצלמות
4. שימוע / יידוע הציבור
5. שילוט
6. משך זמן שמירת ההקלטה
7. גישה למידע ושמירתו
8. מטרות הצבת המצלמות
9. תכנון היעילות והפרטיות בעת התקנת והפעלת מצלמות המעקב: סוג, מיקום, כיסוי ופונקציונליות, משך זמן התקנת המצלמה, רישום במאגרי המידע
10. מצלמות בוועדים המקומיים
11. מצלמות במעונות

הביקורת לא תכלול התייחסות לנושאים נוספים בהקשר של המצלמות, כגון: תקציב, תהליך הרכש.

מתודולוגיה – שיטת הביקורת

במסגרת הביקורת ננקטו הפועלות הבאות:

- א. סקירת המישור הנורמטיבי.

ב. קיום פגישות עם סגן ראש המועצה ועובדים רלבנטיים.

ג. סקירת המצלמות בתחומי המועצה.

ד. סקירת מסמכים.

ה. בדיקת מצב נתון מול חקיקה, תקנות, נהלים, כללים ותקנים מקצועיים.

ו. היועצות בגורמים מקצועיים.

הביקורת נערכה על פי תקני ביקורת מקובלים.

פרק ג' - מעט מהמישור הנורמטיבי בעניין הפרטיות, אבטחת המידע ומצלמות

כללי¹

1. הזכות לפרטיות וחובת השמירה על צנעת הפרט שהוכרו בפסיקה עוגנו בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כזכות חוקתית בסעיף 7(א) הקובע, כי: **"כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו"** ובחוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981 (להלן - חוק הגנת הפרטיות), והתקנות שהותקנו מכוחו.
2. חוק הגנת הפרטיות חל הן על המגזר הציבורי והן על המגזר הפרטי, וקובע כי פגיעה בפרטיות תהווה עוולה אזרחית ובתנאים מסוימים אף עבירה פלילית. להלן סקירה קצרה של הוראות חוק הגנת הפרטיות.
3. סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות קובע:
לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו.
דרישת ההסכמה בסעיף זה הינה אחד מהעקרונות המרכזיים של החוק. הגדרת "ההסכמה" לא קיימת, אלא שההסכמה צריכה להיות מדעת, ולהינתן במפורש או במכללא. באופן עקרוני, איסוף מידע על אדם יוכל להתבצע באם הוא מודע שמידע נאסף אודותיו, הוא מסכים לאיסוף המידע ולשימושים השונים שאוסף המידע מבקש לעשות במידע.
4. בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות מפורטים המקרים המרכזיים בהם קיימת פגיעה בפרטיות.
 - (1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;
 - (2) האזנה האסורה על פי חוק;
 - (3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;
 - (4) פרסום תצלומי של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;
- (4א) פרסום תצלומי של נפגע ברבים שצולם בזמן הפגיעה או סמוך לאחריה באופן שניתן לזהותו ובנסיבות שבהן עלול הפרסום להביאו במבוכה, למעט פרסום תצלום בלא השהיות בין רגע הצילום לרגע השידור בפועל שאינו חורג מהסביר באותן נסיבות; לעניין זה, "נפגע" – מי שסבל מפגיעה גופנית או נפשית עקב אירוע פתאומי ושפגיעתו ניכרת לעין;

1 בנושא זה, ראו בהרחבה בדוח הביקורת לשנת 2022.

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו; לענין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001;

(6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;

(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;

(9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;

(10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);

(11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

5. סעיף 4 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית וסעיף 5 לחוק קובע את הדרכים בהן הפוגע במזיד בפרטיות זולתו מהוות עבירה פלילית.

6. פרק ב' בחוק הגנת הפרטיות עוסק ב"הגנת על הפרטיות במאגרי מידע"; במסגרת זו, סעיף 7 לחוק מציג את ההגדרות הרלוונטיות לנושא, כדלקמן:

"אבטחת מידע" - הגנה על שלמות המידע, או הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכל ללא רשות כדין;

"מאגר מידע" - אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף;

"מאגר מידע" – מרכז להחסנת מידע באמצעות מערכת עיבוד נתונים אוטומטית אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט -

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף;

"מידע" - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו;

"מידע רגיש" –

(1) נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו;

(2) מידע ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שהוא מידע רגיש;

"מנהל מאגר" - מנהל פעיל של גוף שבבעלותו או בהחזקתו מאגר מידע או מי שמנהל כאמור הסמיכו לענין זה;

"רשם" - מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות למינוי שופט של בית משפט השלום, והממשלה מינתה אותו, בהודעה ברשומות, לנהל את פנקס מאגרי מידע (להלן - הפנקס) כאמור בסעיף 12;

"שלמות מידע" - זהות הנתונים במאגר מידע למקור שממנו נשאבו, בלא ששוננו, נמסרו או הושמדו ללא רשות כדין.

7. הוראות חוק הגנת הפרטיות בעניין מאגרי המידע, עוסקות בעיקר בעניינים הבאים: רישום מאגר מידע והשימוש בו, בקשה לרישום, סמכויות הרשם, דו"ח הגנה על הפרטיות, חובת מבקש מידע, פנקס מאגרי מידע, זכות עיון במידע, עיון במידע שאינו בהחזקת בעל המאגר,

תיקון מידע, תובענה לבית המשפט, סודיות, אחריות לאבטחת מידע, מחזיק במאגרים של בעלים שונים, ממונה על אבטחה, דיוור ישיר.

8. פרק ג בחוק הגנת הפרטיות עוסק בהגנות. סעיף 18 לחוק קובע, כי במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965;

(2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה:

(א) הוא לא ידע ולא היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות;

(ב) הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה;

(ג) הפגיעה נעשתה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הפוגע;

(ד) הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים;

(ה) הפגיעה היתה בדרך של צילום, או בדרך של פרסום תצלום, שנעשה ברשות הרבים ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי;

(ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965;

(3) בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות הענין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום - הפרסום לא היה כוזב.

9. סעיפים אחרים בפרק ג עוסקים בפטור, נטל ההוכחה, הפרכה של טענות הגנה ובהקלות.

10. פרק ד לחוק הגנת הפרטיות עוסק במסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים.

11. בהתאם לסעיף 23, "גוף ציבורי" בפרק ד לחוק הינם –

(1) משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על פי דין;

(2) גוף ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ובלבד שבצו ייקבעו סוגי המידע והידיעות שהגוף יהיה רשאי למסור ולקבל;

סעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות קובע כי הוראות פרק זה יחולו על ידיעות על עניניו הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר "מידע", כשם שהן חלות על "מידע".

סעיף 23ב קובע את איסור מסירת המידע:

(א) מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדין, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מרשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19 לקבל או למסור מידע לשם מילוי תפקידה, ובלבד שהמסירה או הקבלה לא נאסרה בחיקוק.

12. שאר הסעיפים בפרק ד קובעים את הסייג לאיסור, חובותיו של הגוף הציבורי, הוראות לגבי מידע עודף, הבהרה כי מסירה מותרת אינה פגיעה בפרטיות והוראה בעניין התקנת תקנות.

13. פרק ה לחוק הגנת הפרטיות עוסק בהוראות שונות וביניהן: דין המדינה, מות הנפגע, התיישנות, החלת הוראות מחוק איסור לשון הרע, ראיות על שם רע, אופי או עבר של אדם, צווים שרשאי בית המשפט לצוות בנוסף לכל עונש וסעד אחר, פיצוי בלא הוכחת נזק, אחריות בשל פרסום בעתון, אחריות של מדפיס ומפיץ, עונשין בעבירות של אחריות קפידה, עוולה בנזיקין, חומר פסול לראיה, שמירת דינים, ביצוע, תקנות ואגרות.

14. בקיצור ולענייננו, חוק הגנת הפרטיות כולל מספר עקרונות מרכזיים. אחד מהם הוא עיקרון ההסכמה, המבטא את שליטתו של הפרט על המידע הנוגע אליו – הוא זה שמחליט איזה מידע ייחשף, ולמי. עיקרון זה בא לידי ביטוי, בין היתר, בסעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות, הקובע כי "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו". לפי חוק הגנת הפרטיות, הסכמה בהקשר זה צריכה להיות "מדעת", קרי כזו הניתנת רק לאחר שאדם מבין את משמעות הסכמתו ואת השלכותיה. עיקרון מרכזי נוסף הוא עיקרון צמידות המטרה. לפי עיקרון זה, המוסדר תחת סעיפים 2 (9 ו-8) ב) לחוק הגנת הפרטיות, מותר להשתמש במידע אך ורק בהתאם למטרה שלשמה הוא נאסף מלכתחילה. שימוש במידע

למטרה אחרת מהווה פגיעה בפרטיות. חוק הגנת הפרטיות, והתקנות שהותקנו מכוחו, קובעים גם חובות שונות הנוגעות לרישום מאגרי מידע ולאופן אבטחתם. בין היתר, קיימת חובה לבחון את הצורך בהמשך שמירתו של מידע, בהתאם לתכלית איסופו.

15. חוק הגנת הפרטיות מתייחס גם לזכויות נושא המידע. לפי סעיף 11 לחוק, יש להודיע לנושא המידע (Data Subject) על הכוונה לאיסוף המידע, ולפרט בפניו מהן מטרות השימוש בו והאם מוטלת עליו חובה חוקית למסירתו - או שמותר לו לסרב. סעיף 13 לחוק מעניק לנושא המידע זכות לעיין במידע הנוגע אליו, וסעיף 14 מקנה לו את הזכות לדרוש את תיקונו בנסיבות המתאימות.

16. **הזכות לפרטיות אינה מוחלטת** - להגנה על מידע עשויות להיות תכליות שונות – למשל, מניעת פגיעה במוניטין, מניעת דלף מידע מסחרי, או מניעת דלף מידע פרטי. בעוד שבעיני גורמי המחשוב ההגנה היא לעתים זהה (כגון הצפנה של קובץ או הגדרת עקרונות מחמירים לבקרת גישה), הרי שהתכלית עשויה להיות שונה.

17. כאמור, הזכות לפרטיות הוכרה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בחוקים שונים (ובראשם חוק הגנת הפרטיות) וכן גם באמנות בין-לאומיות. עם זאת, ככל הזכויות, גם הזכות לפרטיות אינה מוחלטת - וייתכנו נסיבות שבהן אינטרסים אחרים יצדיקו פגיעה מסוימת בה. תפיסה זו מוסדרת, בין היתר, בהגנות הקבועות בסעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות. עם זאת, פגיעה שכזו צריכה להתבצע בהתאם לתכלית הוראות הדין ולעמוד בעקרונות הכלליים של פעולה בסבירות ותום לב - וכשמדובר בגופים ציבוריים, גם בדרישת המידתיות. ככלל, הגנת סייבר היא פעולה לגיטימית שאין בה כל פגיעה חריגה בפרטיות. עם זאת, המימוש שלה בפועל צריך להתבצע תוך התייחסות מעמיקה להיבטי פרטיות ועמידה בעקרונות מקובלים, דוגמת:

- עיצוב לאבטחה (Security By Design)
- עיצוב לפרטיות (Design by Privacy)
- הגנה מודעת-איומי (Threat Defense Informed)

עקרונות אלו מחייבים הבנה טכנולוגית-תהליכית מעמיקה מצד ה CISO - ועליו גם לדעת לבצע איזון נכון בין אינטרסים שונים, כך שהמלצותיו להנהלת הארגון יאפשרו קבלת החלטות באופן מושכל.

18. כבר כאן ייאמר, כי אבטחת מידע הינה חלק מחובת הרשות המקומית להגנת הפרטיות וצנעת הפרט. היות שמאגרי המידע מכילים פרטים אישיים, ומסירת נתונים על אדם לזולת עלולה לפגוע בפרטיותו, יש לאבטח את המידע. ניתן לקבוע באופן כללי, כי ככל שהפרט עלול להיפגע יותר מחשיפת המידע עליו, כן עולה רמת רגישות המידע וגוברת אחריות הרשות המקומית ורמת האבטחה שעליה לנקוט על מנת להגן עליו.

19. יצוין, כי ככל שחולף הזמן, הרשויות המקומיות עושות שימוש גובר והולך בטכנולוגיה ובמידע, כך בשנים האחרונות גדל מספר "הערים החכמות" העושות שימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת לשיפור הניהול ואיכות החיים של התושבים. מגמה זו מביאה לגידול חד בכמות הנתונים שבידי הרשויות המקומיות, במספר מאגרי המידע שבבעלותן ובתוכן המאגרים הקיימים. פגיעה במערכות המחשוב, במאגרי המידע ובנתונים של הרשויות המקומיות, עלולה להסב נזקים כבדים, ובכלל זה לפגיעה בשירותים הניתנים לתושבים ובצנעת הפרט, ולאור זאת מוטלת עליהן החובה להגן על המידע.

20. תקנות מכח חוק הגנת הפרטיות:

פירוט התקנות בנושא:

- א. תקנות הגנת הפרטיות (תנאים לעיון במידע וסדרי הדין בערעור על סירוב לבקשת עיון), התשמ"א – 1981.
- ב. תקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו – 1986.
- ג. תקנות הגנת הפרטיות (קביעת מאגרי מידע הכוללים מידע שלא לגילוי), התשמ"ז – 1987.

2 קרדיט ל"יתורת ההגנה לסייבר בארגון" – מערך הסייבר הלאומי. כאן מופיע רק מידע מנספח ו' למסמך המלא בנוגע לזכות לפרטיות. המסמך עצמו מכיל מידע מקצועי, אשר יישומו בארגון מצריך היכרות עם מערכתיו והתאמה למאפייניו בידי איש מקצוע בתחום הגנת הסייבר. המסמך המלא: https://www.gov.il/he/Departments/General/cyber_security_methodology_2

ד. תקנות הגנת הפרטיות (העברת מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה), תשס"א-2001

ה. תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז – 2017 (להלן: "תקנות אבטחת מידע").

21. פרק ב לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו – 1986 קובע הוראות כלליות לניהול מאגר מידע ופרק ג לתקנות קובע נהלי ביצוע העברת מידע בין גופים ציבוריים ובין היתר הוראות לעניין: ועדה להעברת מידע, אבטחת מידע בעת מסירה, נוהל מסירה, טיפול במידע עודף, בקשה להעברת מידע. פרק ד עוסק בסדרי ניהול מאגר המכיל מידע מוגבל וכללי השימוש בו.

22. **תקנות אבטחת מידע** – התקנות שהותקנו בשנת 2017 מפרטות את אופן יישום חובת אבטחת המידע שנקבעה בחוק הגנת הפרטיות על בעל מאגר מידע אישי, מנהל ומחזיק מאגר. התקנות כוללות מיון של מאגרי מידע לפי מאפיינים שונים וקובעות לפי המאפיינים את רמת האבטחה שחלה על מאגר המידע.

23. התקנות עוסקות בעיקר בנושאים הבאים – בהתאם לסעיפים ולכותרותיהם:

סעיף 1	הגדרות
סעיף 2	מסמך הגדרות המאגר
סעיף 3	ממונה על אבטחת מידע
סעיף 4	נוהל אבטחה
סעיף 5	מיפוי מערכות המאגר וביצוע סקר סיכונים
סעיף 6	אבטחה פיזית וסביבתית
סעיף 7	אבטחת מידע בניהול כוח אדם
סעיף 8	ניהול הרשאות גישה
סעיף 9	זיהוי ואימות
סעיף 10	בקרה ותיעוד גישה
סעיף 11	תיעוד של אירועי אבטחה
סעיף 12	התקנים ניידים
סעיף 13	ניהול מאובטח ומעודכן של מערכות המאגר
סעיף 14	אבטחת תקשורת
סעיף 15	מיקור חוץ
סעיף 16	ביקורות תקופתיות
סעיף 17	שמירת נתוני אבטחה
סעיף 18	גיבוי ושחזור של נתוני אבטחה
סעיף 19	חובות בעל מאגר חלות על מנהל מאגר ומחזיק בו ותיעוד ביצוע פעולה
סעיף 20	סמכויות הרשם

סעיף 21	תחולה וסייגים לתחולה
סעיף 22	תחילה
סעיף 23	הוראת מעבר
סעיף 24	ביטול
סעיף 25	יחס לחיקוקים אחרים
	תוספת ראשונה - מאגרי מידע שחלה עליהם רמת האבטחה הבינונית
	תוספת שנייה - מאגרי מידע שחלה עליהם רמת האבטחה הגבוהה

24. בנוסף לתקנות, הרשות להגנת הפרטיות⁴ מפרסמת הנחיות בנושא הגנת הפרטיות⁵.

4 בהתאם להגדרת הרשות הפרטיות באתרה: "הרשות להגנת הפרטיות הינה רשם מאגרי המידע הגוף המהווה את הגוף המסדיר, המפקח והאוכף על פי הוראות פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות על כלל הגופים בישראל - פרטיים, עסקיים וציבוריים, המחזיקים או המעבדים מידע אישי דיגיטלי. במסגרת תפקידה של הרשות כרגולטור של הזכות להגנת הפרטיות ולהגנת מידע אישי בישראל, הרשות מופקדת על הגנת המידע האישי במאגרי מידע דיגיטליים מכוח חוק הגנת הפרטיות ועל ביצורה של הזכות לפרטיות. הרשות פועלת להשגת מטרה זו באמצעות התווית מדיניות, אסדרה, הדרכות, אכיפה מנהלית, אכיפה פלילית ופיקוחי רוחב (Audit). הרשות היא שמתווה את מדיניות ההגנה על המידע האישי במאגרי מידע דיגיטליים. משימותיה המרכזיות של הרשות הן קידום שליטת הפרט במידע אישי על אודותיו, השפעה על תהליכי עיצוב לפרטיות בארגונים ובמערכות מידע בכל מגזרי המשק וחזוק תחושת המוגנות של הציבור. כל זאת, במטרה לצמצם את הסיכונים הגוברים לפגיעה בפרטיות בעת שמירת מידע דיגיטלי, בעיבודו ובניהולו, והכל תוך איזון ומתן משקל ראוי לחידושים הטכנולוגיים וליתרונותיהם עבור השוק והמשתמשים. הרשות להגנת הפרטיות, רואה כמשימתה העיקרית קידום של ציות לדיני הגנת המידע בכל ארגון, עסק וגוף פרטי או ציבורי המנהלים מידע אישי, כך שיפעלו לניהול המידע שברשותם באופן תקין בהתאם לדיני הגנת הפרטיות". חלק מהמתואר בדוח זה, במישור הנורמטיבי, מבוסס על אתר הרשות.

5 הנחיות אלה מפורטות באתר הרשות להגנת הפרטיות:

https://www.gov.il/he/departments/the_privacy_protection_authority/govil-landing-page

פרטיות במועצה האזורית

25. כאמור, הרשות המקומית מספקת שירותים במגוון תחומים בממשק ישיר לחיי התושבים כחינוך, בריאות, רווחה, איכות הסביבה, פיתוח פסי וחיברתי, תרבות וביטחון אישי. במסגרת שירותיה ועבודתה, מצטבר מידע הכולל, בין היתר, נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו אמונתו וכן "מידע רגיש" כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, כגון אבחונים פסיכולוגיים, חוות דעת של פסיכולוגים, עובדים סוציאליים ועוד.

26. מאגרי המידע של הרשות מכילים פרטים אישיים וסודיים רבים, שחשיפתם עלולה לפגוע בפרטיות ולהסב נזקים שונים. פגיעה במערכות הממוחשבות ברשויות המקומיות ובמידע האצור בהן, עלולה להסב נזקים כבדים לצנעת הפרט, לתקינות וליעילות התפקודית, הארגונית והניהולית.

27. **הסיכון לפרטיות ברשויות המקומיות** – "פוטנציאל הסיכון לפרטיות ברשויות המקומיות, גם בהשוואה למגזרים שונים במשק, גבוה במיוחד. הרשויות מנהלות ומחזיקות במידע רחב היקף ורגיש על תושביהן, לרבות מידע ממרשם האוכלוסין הכולל מידע אישי כגון מספרי תעודת זהות, כתובת מגורים, דרכי יצירת קשר, מצב הנכסים ובעליהם לרבות שווי הנכס, קיומה של משכנתא, נתונים על גביה ואכיפתה, מידע אודות תלמידים, מידע על הטיפול בלשכות הרווחה, ואף מידע אודות יעוץ פסיכולוגי וסוציאלי שמקבלים תושבי הרשויות. בנוסף, הרשויות מחזיקות במאגרי מידע רבים מתחומים שונים כגון רווחה, חינוך, דיור ועוד, המאפשרים הצלבה של פרטי מידע, דבר המגביר את החשש לשימוש במידע הקיים לצרכים החורגים ממטרת איסופו המקורית. העובדה כי הרשויות אף נעזרות לעתים קרובות בנותני שירותים חיצוניים, מאפשרת, במצבים מסוימים, חשיפה של גורמים נוספים למידע רגיש הקיים במאגרי הרשות המקומית. יודגש, כי הרשויות המקומיות הן גופים ציבוריים, וככאלה הן מוסרות ומקבלות דרך קבע מידע אישי אודות תושבים מגופים ציבוריים אחרים, כגון רשות האוכלוסין. כמו כן, הן מחזיקות במנגנוני מחשוב גדולים שעשויים לייצר גישה למידע למספר רב של מורשי גישה"⁶.

6 הרשות להגנת הפרטיות -

28. **ערים חכמות** - המציאות בימינו דורשת שימוש הולך וגובר בטכנולוגיה, רשויות מעוניינות לפעול ב"ערים חכמות" ודיגיטליות. מציאות זו מהווה אתגר גם בתחום הפרטיות.

29. המידע על תושבים, אורחים, עובדים, עסקים, ארגונים ועוד, נאסף פעמים רבות באופן עקיף וחד-צדדי באמצעים טכנולוגיים ובניטור אוטומטי, מעובד, מנותח ונאסף במאגרי הרשויות.

30. "אם בעבר זליגת מידע אישי ופגיעה בפרטיות היתה יכולה ל"הסתכם" ברכילות, מבוכה או סנקציות חברתיות על הפרט, העיר החכמה משקפת את אתגרי "הדור הבא" של הפרטיות ו"מחירים" חמורים יותר. אנו חיים בעידן שבו הטכנולוגיות מאפשרות מעקב תמידי אחר התושב, שלל שימושים במידע שנאסף, והפקת תובנות נוספות מהמידע. תוצאות המציאות הזו עשויות להיות לטובת התושבים והחברה, אך יתכנו גם היבטים שליליים שיש להביא בחשבון כעודף התערבות מצד העירייה בחיי התושבים, הגברת המישטור שיוביל לצעדי אכיפה וענישה ופגיעה במרקם החיים האינדיבידואלי המשגשג דווקא בהיותו בלתי מפקח ובלתי מנוטר. איסוף מידע באמצעות מצלמות וחיישנים מסוגים שונים משמש ערים חכמות כבר כיום ליעול תהליכי עבודה פנימיים, שיפור השירותים לתושבים וכן שמירה על בטיחותם וביטחונם. היתרונות הרבים הגלומים באיסוף מידע שכזה אינם במחלוקת, עם זאת הם גם מהווים בסיס למנגנוני מעקב ציבורי תמידי, אשר עלולים לפגוע בפרטיות התושבים. בעיר ניו יורק, לדוגמא, נתגלה כי סנסורים חכמים הפזורים בעיר קוראים את כרטיס ה' Pass-EZ - של התושבים ללא ידיעתם וכך אוספים מידע לגביי מיקומם של כלי רכב. במקור כרטיס זה אמור לשמש לשם מעבר מהיר במחסומים של כבישי אגרה, כפי שסביר שמרבית המשתמשים בו הניחו, אולם בו בזמן התברר כי נאסף מידע אודות מיקום המשתמשים, דבר העלול לפגוע בפרטיותם. הקו הדק שבין ניטור התנהגות לבין הרצון להכתיב אותה הולך ומיטשטש. ערים חכמות עוסקות כבר כיום בהכוונת התנהגות תושבים, בין אם מדובר בשינוי הרגלי צריכת אנרגיה ומים לטובת הגברת הקיימות, שינוי הרגלי חניה, נהיגה ונסיעה לטובת הפחתת עומסי תנועה בעיר או שינוי הדרך שבה תושבי העיר הצעירים לומדים ומתחנכים. יתכן שדוגמאות אלו יביאו להטבה באיכות חייהם ורווחתם של התושבים, אך ללא חשיבה, בקרה והצבת גבולות, יתכנו גם שימושים במידע שייאסף על אנשים אשר לא

יהיו לטובתם ויפגעו באינטרסים שלהם. אתגר נוסף שעומד בפני הרשויות המקומיות בהיבט הפרטיות, הוא היעדר אלטרנטיבה. בשוק הפרטי מודל עסקי של חברות רבות מאפשר מתן שירות או מוצר בתמורה למידע שנמסר על ידי המשתמש, וזאת מכיוון שמידע אישי רב על משתמשים מהווה לרוב יתרון תחרותי. בהנחה שהדבר הובא לידיעתם, למשתמשים אלה יש מידה מסוימת של שליטה מתי, איך ועד כמה הם מוותרים על המידע האישי שלהם בתמורה לשירותים. לעומת זאת, ל'משתמשי' העיר החכמה (התושבים) אין אלטרנטיבה לקבלת שירותים ציבוריים והם אינם יכולים להימנע מאיסוף המידע עליהם מבלי ש"ישלמו" על כך, בין היתר, בביטחון ובאיכות החיים, בפרט כאשר מדובר במידע שנאסף בתשתיות עירוניות חיוניות, כמו במערכת רכבות יחידה בעיר, מערכת החשמל ומערכות המים וכו'. בכך עשוי להתערער יסוד ההסכמה של התושב לשימושי הרשות במידע על אודותיו, מאחר שאין לו אפשרות לבחור בחלופה אחרת. על כן, מתחייבת זהירות רבה יותר של הרשות בדרישה לשימוש במידע אישי של תושביה. בנוסף למחסור בכוחות שוק תחרותיים שעשויים לסייע בשמירה על הפרטיות בעיר החכמה, איסוף המידע שמבצעת הרשות המקומית מאתגר גם את עקרון צמידות המטרה. לא תמיד ברור האם השימוש שנעשה במידע הנאסף על-ידי העיריה הוא אכן למטרה שהוגדרה ולה בלבד. ישנן דוגמאות מערים בעולם שבהן מידע שהצטבר בידי השלטון המקומי "נדד" גם לרשויות אחרות (שלטון מרכזי או רשויות אכיפת החוק) ואף לגורמים מסחריים, ושימש למטרות שאינן המטרות אשר לשמן אישר התושב את איסוף המידע עליו או שהעירייה רשאית הייתה לאסוף ולהשתמש בו מתוקף סמכותה על פי דין. לדוגמא, תושב המשתמש בפלטפורמה עירונית המאפשרת לדווח על מפגעים תשתיתיים בעיר באמצעות העלאת תמונות, יתכן שהיה בוחר שלא להעלותן לו היה מודע לשימוש שנעשה במידע, ככל שנעשה, מעבר לשימוש הספציפי במידע שהעביר למטרה שלשמה הועבר. אתגר נוסף לרשויות המקומיות בעת הטמעת עיר חכמה, הוא ריבוי המידע המצטבר במאגריה המגדיל את הצורך של הרשות המקומית להשקיע באבטחת מידע, על מנת למנוע דליפת מידע אישי של התושבים. בנוסף, מאגרי המידע הללו עשויים להוביל לניתוחים מוטעים והסקת מסקנות לא נכונות ואף עלולים להביא להקצאת משאבים לא נכונה, לאפליית אוכלוסיות מסוימות ואף לצעדים לא אתיים הפוגעים בחירויות הפרט ובשוויון. טכנולוגיות הניטור השונות והניבוי האנליטי מייצרות אתגרים לפרטיות, אך הן עשויות גם להיות

חלק ממסגרת המייצרת ערך רב לתושב ולעירייה, יחסי אמון עם הרשות המקומית והעצמת אוכלוסיות. על אף אתגרי הפרטיות הרבים והמורכבים העומדים בפני הרשות המקומית והתושבים בערים חכמות, ישנן דרכים רבות למזעור אתגרים אלה ולניהול הסיכונים באופן מושכל המאפשר הגנה על פרטיותם של התושבים".⁷

מהנחיות הרשות להגנת הפרטיות לעניין השימוש במצלמות :

31. צילום באמצעות מצלמות מעקב במרחב הציבורי יוצר חשש לפגיעה בזכות לפרטיות המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ובחוק הגנת הפרטיות שכאמור, קובעים הוראות לעניין שמירת הפרטיות.

32. כך למשל, בשל האיסור בסעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות לפגוע בפרטיות של אדם ללא הסכמתו, כאשר מוצבת מצלמת מעקב יש לידע את הציבור על כך באופן ברור, על מנת לאפשר למעוניין בכך להימנע מהצילום, ובמקביל לייחס לאנשים המצולמים הסכמה מכללא לאיסוף המידע על אודותם ולשימוש בו. הדרישות באשר למקום פרסום ההודעה לציבור, תוכנה של ההודעה ואופן הפרסום נגזרים מהגדרת המונח "הסכמה" בסעיף 3 לחוק הקובע שההסכמה תהיה מדעת.

33. במקרים בהם אוסף הצילומים הנוצר עקב השימוש במצלמות מעקב הוא "מאגר מידע" כמשמעותו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, חלות על הצילומים גם הוראות פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות – תחום שנבדק בביקורת לשנת 2022.

34. בשנת 2012 הרשות להגנת הפרטיות פרסמה הנחיה בעניין שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן (הנחיה 4/2012. להלן: "ההנחיה").

35. בהתאם לאמור בה, ההנחיה משקפת את הפרשנות המשפטית שתשמש את רשם מאגרי המידע בעת ולצורך הפעלת מגוון הסמכויות המסורות

7 מתוך פרק 3 ב"מדריך הגנת הפרטיות לעיר החכמה" של הרשות להגנת הפרטיות. לגרסה המלאה: https://www.gov.il/BlobFolder/news/smart_city_guide_2020/he/smart%20city%20guide%202020.pdf

לו בחוק, לרבות הפיקוח על מילוי הוראות החוק והתקנות שמכוחו, רישום מאגר בפנקס המאגרים או ביטול או התלייה של רישום קיים והטלת קנס מינהלי בגין הפרת הוראות החוק.

36. ההנחיה קובעת כללי התנהלות באשר למצלמות, בין היתר בנושאים הבאים (התוכן ערוך בהתאם להנחיה):

37. סעיף 3.1.1. להנחיה מתייחס לאופן קבלת ההחלטה על הצבת מצלמות מעקב וקובע בין היתר:

1. ככלל, על שימוש במצלמות מעקב במרחב הציבורי, במיוחד בידי רשויות להבחן בתנאי פסקת ההגבלה החוקתית. כך, על רשות מקומית לקבל את ההחלטה על השימוש במצלמות האבטחה באופן מושכל ומודע, לאחר בחינת הצרכים והחלופות לשימוש במצלמה.

2. בטרם קבלת ההחלטה על עצם השימוש במצלמה יש לערוך בדיקה מקיפה של השלכות השימוש במצלמה על זכויות הציבור ובמיוחד על הזכות לפרטיות. ככל שתחום הכיסוי רחב יותר, והיקף האנשים המושפעים צפוי להיות גדול יותר – כך צריכה להיות הבדיקה המכינה עמוקה ומקיפה. במסגרת הבדיקה יש להתייחס בין השאר לנושאים הבאים:

2.1. התכלית - מטרת הצבת המצלמות חייבת להיות מוגדרת באופן חד, ספציפי ומפורש – ולאחר שנקבעה המטרה אין להשתמש בצילומים למטרות זרות. במסגרת הגדרת המטרה כאמור, יש לבחון האם יש בסיס עובדתי לקיומה של בעיה שפתרונה מצריך הצבת מצלמות מעקב. בהקשר זה, על תכלית הפגיעה בזכות לפרטיות להיות "ראויה". כשמדובר ברשות שלטונית, בטרם החלטתה על התקנת המצלמה, על הרשות לבחון אם התכלית המיועדת להתקנת המצלמה מצויה בכלל בתחום סמכותה. רק אם התשובה לכך היא חיובית, תוכל הרשות להמשיך הלאה לבחינת שאר השיקולים.

2.2. מידתיות – יש לבחון את מידתיות השימוש במצלמות, לשם השגת המטרה ובכלל זה לבחון האם מצלמות המעקב הן בכלל האמצעי המתאים והיעיל להשגת המטרה הרצויה והאם ניתן להשיג את המטרה הרצויה באמצעי שהוא פחות פוגעני בפרטיות. התקנת מצלמות תהיה מידתית רק אם התועלת שתצמח ממנה גוברת על פגיעה בפרטיות שתיגרם בעטייה.

2.3. כאשר מבקשים להתקין מצלמות מעקב במקומות המיועדים לכינוס של קטינים, כגון מוסדות חינוך או מתנ"סים, יש לנקוט בזהירות יתרה בקבלת ההחלטה על הצבת המצלמות והקפדה על מיקומן ועל השימוש במידע הנאסף באמצעותן.

2.4. שימוע - קבלת הכרעה נכונה בדבר התקנת מצלמת מעקב במרחב הציבורי בידי רשות שלטונית מצדיקה בדרך כלל גם קיום שימוע ציבורי פומבי באופן שיאפשר לציבור המושפע מהניטור להביע עמדתו. החלטה על הצבת מצלמות צריכה להיות קצובה בזמן, ולהבחן מחדש בהתאם לנסיבות. לכן מעת לעת על הרשויות לחזור ולבחון האם הנסיבות שהצדיקו את הצבתן של המצלמות מלכתחילה עדיין עומדות בתוקפן, והאם המשך השימוש במצלמות עומד במבחן המידתיות.

38. סעיף 3.1.2. להנחיה מתייחס לתכנון הפרטיות בעת התקנת והפעלת מצלמות המעקב: מיקום, כיסוי ופונקציונליות וקובע:

1. מיקום התקנת המצלמות וזווית הצילום - יש להציב את המצלמה במקום ובזווית שיכסו במידת האפשר רק את השטחים הרלבנטיים, ויקלטו באופן המזערי האפשרי את השטח שאיננו רלבנטי למטרת הצבתה של המצלמה. במקרים בהם לא ניתן למנוע צילומו של שטח הרחב מן הנדרש, יש לשקול שימוש בטכניקות הסוואה או ערבול של הצילומים העודפים, או להגביל את יכולת ההתמקדות של המצלמה.
2. מספר המצלמות - רצוי להתקין בכל אתר את מספר המצלמות המינימאלי החיוני להשגת המטרה המבוקשת. מספר מצלמות גדול מן הנדרש עלול להביא לשימוש לא יעיל ולאיסוף מידע עודף הפוגע כשלעצמו בפרטיות העוברים ושבים.
3. זמני הצילום - כדי שפגיעת המערכת בפרטיות תהיה מידתית, יש לצמצם את פעילות המצלמות רק לזמנים בהם הצילום הוא רלבנטי למטרה המבוקשת. קיימים מנגנונים המאפשרים את הפעלת המצלמה רק כאשר יש תנועה במתחם המצולם.
4. רזולוציית התמונה ואיכותה - על איכות הצילום להתאים למטרה המבוקשת. במקרים בהם תכלית הצבת המצלמה אינה מחייבת זיהוי פנים של אדם ספציפי (למשל בבקרת תנועה), אזי איכות גבוהה של התמונה תהיה בלתי מידתית משום שתאסוף פרטי מידע עודפים שאינם חיוניים.

5. שימוש בפונקציות מיוחדות של מצלמת מעקב, כגון אלה המפורטות להלן, מחייב תשומת לב מיוחדת ויישום קפדני של מידתיות הפגיעה הנובעת מהשימוש בהן: שילוב של מערכת מצלמות המעקב עם מידע השמור במאגרי מידע אחרים, לרבות מאגרים ביומטריים; טכנולוגיות זיהוי פנים או זיהוי צורת הליכה; יכולות מעקב דינמיות המופעלות על בסיס קול או על בסיס מאפיינים מיוחדים שהוגדרו מראש, כגון תנועה, לבוש או שפת גוף של האובייקטים המצולמים; צילום תרמי או אינפורה אדום המסוגל לקלוט תמונה בחשיכה או בתנאי תאורה קלושים; מפתוח ותיוג מתוככמים של התמונות המוקלטות המאפשרים לבצע בהן חיפוש אוטומטי.

6. הקלטת קול - אין להשתמש במצלמות מעקב לצורך הקלטת קול, אלא לפי הוראות חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979.

39. סעיף 3.1.3 להנחיה, קובע כללים לגבי יידוע הציבור על הצבת מצלמת מעקב:

1. האיסור שבסעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות לפגוע בפרטיותו של אדם ללא הסכמתו, ודרישת השקיפות המוטלת בסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות מחייבים לידע את הציבור על הצבת מצלמת מעקב. אמצעי הידוע המינימלי הוא הצגת שלטים בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת, וכן בכניסה לאזור הכיסוי של המצלמה (אם הכניסה ממוקמת הרחק ממיקומה הפיזי של המצלמה), כדי להתריע על קיום מצלמת מעקב בפני הציבור בטרם כניסתו לאזור המצולם. בבניינים או במתחמים מגודרים רצוי להציב שלט גם על דלת הכניסה לבניין/מתחם. החובה להציב שלטי אזהרה מקבלת משנה חשיבות ותוקף כאשר קשה להבחין בקיומה של המצלמה (בשל מיקומה או צורתה). במקומות כינוס של ילדים, כגון מוסדות חינוך או מתנ"סים, ראוי לפרסם את הצבת המצלמה בדרכים נוספות, ובמידת האפשר גם לידע באופן אקטיבי את ההורים.

2. שלט האזהרה חייב להיות קריא וברור, לרבות מבחינת גודלו ורצוי שיכלול פרטים המפורטים בהנחיה.

3. קיום דרישת השקיפות לפי סעיף 11 לחוק, ואם אין לכך מניעה חוקית או חשש לפגיעה ממשית בתכלית הלגיטימית של הצבת המצלמה, רצוי שהגורם האחראי על התקנת מצלמת המעקב יפרסם גם רשימה מרוכזת ומיפוי של מקומות התקנת מצלמות מעקב באתר האינטרנט שלו.

40. סעיף 3.1.4 להנחיה, קובע כללים שמירת הצילומים ומחיקתם :

1. שמירת הצילומים לאחר שהם אינם נחוצים עוד מהווה הפרה של עקרון ויוצרת סיכוני אבטחת מידע מיותרים, ומשום כך גם הגבלת המטרה פוגעת בזכות החוקתית לפרטיות במידה העולה על הנדרש.
2. בראש ובראשונה יש לבחון בקפידה האם מטרת התקנת המצלמות בכלל מחייבת הקלטה של הצילומים, או שמא ניתן להסתפק בצילום חי בלבד. הקלטה שאינה נחוצה להגשמת המטרה אינה עומדת במבחני המידתיות.
3. ככל שקיים צורך להקליט, יש לקבוע את משך התקופה בה יישמרו ההקלטות. משך שמירת הצילומים יקבע בכל מקרה לגופו לפי מבחני המידתיות, בהתאם למטרה הספציפית של התקנת המצלמה ולרגישות המידע הנקלט בעדשתה.
4. כדי למנוע תקלות מומלץ לתכנן את מערכת ההקלטה מראש לפי תפיסת "תכנון לפרטיות" (Design By Privacy) " כך שהצילומים המוקלטים יימחקו אוטומטית לאחר פרק הזמן המוגדר. אפשר גם לתכנן את ההקלטה כך ש"תדרוס" צילומים ישנים.

41. סעיף 3.1.5 להנחיה עוסק בזכות העיון של המצולם :

אופן מתן זכות העיון במידע מוסדר בסעיף 13 לחוק הגנת הפרטיות ובתקנות הגנת הפרטיות (תנאים לעיון במידע וסדרי הדין בערעור על סירוב לבקשת עיון), התשמ"א-1981, אולם לעיון בצילומים במצלמות המעקב יש להתייחס למאפיינים ייחודיים :

1. לנוכח אופי המאגר ובשים לב לקשיים הפרקטיים והמשפטיים הכרוכים במימוש זכות עיון באוסף הצילומים, סבור הרשם שבדרך כלל לא יהיה צורך להעניק זכות עיון במאגר הקלטות בו לא בוצע עיבוד של המידע המאפשר אחזור לפי זהות המצולמים, בתנאי שמשך שמירת הצילומים אינו עולה על 30 ימים.
2. אופיו של המידע האגור במאגר מחייב שזיהויו של מבקש העיון בצילומים יעשה גם לפי תמונה.
3. כיוון שעל פי רוב בשלב הראשון, האנשים המצולמים לא יהיו מזוהים ולא ניתן יהיה לערוך בהקלטות חיפוש ממוחשב לפי שם, על הבקשה לעיון במאגר להיות קונקרטית וספציפית יותר מן הרגיל: ניתן לדרוש ממבקש העיון שיפרט את התאריך ואת השעה המדויקים בה הוא מבקש לעיין והסבר מדוע הוא מבקש לעיין במידע ממועדים אלה.

4. מתן זכות עיון בצילומים לפלוני עשוי לחשוף אותו למידע עודף לעניין זכות העיון שלו ועלול לפגוע בפרטיות של אנשים אחרים. לכן, כאשר בצילום בו מבקש נושא המידע לעיין מופיעים גם אנשים אחרים, יש לנהוג בבקשה במשנה זהירות: אפשרות אחת היא למחוק מהסרט את הדמויות האחרות או לטשטש אותן; אפשרות אחרת המתאימה יותר לצילומים במצלמה שהותקנה באזור בו הציפיה לפרטיות היא פחותה – היא לאפשר למבקש העיון לצפות בהקלטה במתקני מפעיל המצלמה אך להימנע מלמסור לו העתק שלה.

42. סעיף 3.1.6 להנחיה עוסק באבטחת המידע:

סעיף 17 לחוק מטיל אחריות לאבטחת המידע במאגר על בעל מאגר המידע, מנהל מאגר המידע והמחזיק בו. אבטחת מידע מוגדרת בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות כהגנה על שלמות המידע ומניעת חשיפתו העתקו או שימוש בו ללא רשות כדן. על הגורמים האחראים לאבטחת המידע מוטל לנקוט בכל האמצעים הדרושים להשגת רמה נאותה שלה לפי דרישות הדין והרגולציה המעודכנים למועד הרלבנטי, כאשר המינימום הנדרש הוא נקיטת אמצעי האבטחה המפורטים בסעיף 3 לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו-1986. באופן כללי, אבטחת המידע במערכת מצלמות מעקב המופעלת בידי גוף פרטי או ציבורי כאחד, מחייבת:

1. קיום הגנה פיזית ולוגית על המערכת.
2. קביעת נהלים ברורים להקלטת הצילומים, לעיבודם ולהפצתם ולאבטחת המידע בהם.
3. קביעת רשימת מורשי גישה, והטלת מגבלות על גישתם למידע.
4. הקפדה בבחירת העובדים שיהיו בעלי גישה למידע, הדרכה נאותה שלהם בדבר נהלי אבטחת המידע ובדבר חובותיהם לפי הנהלים ולפי החוק, והחתמת העובדים על התחייבות לסודיות וחובותם להימנע ממסירת תוכן הצילומים לגורמים בלתי מוסמכים.
5. על מפעיל מערכת המצלמות לנקוט משנה זהירות אם הוא נעזר בשירותי קבלן, שכן שימוש בקבלנים אינו מסיר את האחריות ממפעיל מיקור חוץ מצלמות המעקב לקיום כל החובות החלות עליו מכוח החוק, במיוחד לעניין פעולות רגישות יותר כגון העתקת הצילומים, מחיקתם או עריכתם, אותן עדיף שיבצע מזמין השירות ולא עובדי הקבלן. ביחס

לרשות שלטונית הפרטת השימוש באמצעי הפוגע באופן חמור בפרטיות – כדוגמת הפעלת אמצעי מעקב במרחב הציבורי - איננה עניין של מה בכך והשלכותיה על חירויות האדם עשויות להיות עמוקות ונרחבות.

6. קיום מערכת ניטור שתאפשר תיעוד ובקרה של כל ניסיונות הגישה למערכת: מי נחשף למידע, לאיזה סוג של מידע ומתי.

7. לבחון את יישומם של אמצעים משפרי פרטיות (privacy enhancing technologies) לצורך מניעה של שימוש לא ראוי במידע.

43. סעיף 3.1.7 להנחיה עוסק בהגבלת השימוש במידע:

אין לעשות שימוש בצילומים, ובכלל זה העברה, מסירה או גילוי לגורמים שאינם קשורים לארגון מציב המצלמות או למטרה המקורית של השימוש בצילומים. קל וחומר, שאסור גם למסור את הצילומים ממצלמת המעקב לפרסום באמצעי התקשורת, אלא במקרים קונקרטיים שבהם יש נימוקים מיוחדים ויוצאי דופן לכך.

44. להנחיות אלו, מצורפים נספחים שעשויים לסייע בקיומן: נספח א' – דוגמא לשימוע בעניין התקנת מצלמת מעקב במרחב הציבורי; נספח ב' – דוגמא לפרטים שיש למסור אודות הפעלת מצלמת מעקב במסגרת קיום חובת השקיפות לפי סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981; נספח ג' - רשימת בדיקה לקיום הוראות ההנחיה בהתקנת ושימוש במצלמות מעקב ובמאגרי הצילומים הנקלטים בהן.

מצלמות במעונות

רקע

45. מתוך דברי ההסבר להצעת החוק של חברי הכנסת מטעם הוועדה המיוחדת לזכויות הילד של הכנסת (19.11.18):

בעקבות חשיפת מקרים של פגיעה והתעללות בפעוטות במעונות יום לפעוטות, שאחד מהם אף הסתיים במוות של פעוטה, מוצע לחייב כל מעון יום לפעוטות להתקין ולהפעיל מצלמות במעון לשם הגנה על הפעוטות השוהים בו. החוק המוצע נועד להגשים תכלית ראויה באופן מידתי. מצלמות המתעדות את הטיפול בפעוטות חסרי ישע יכולות

לשמש אמצעי הרתעה, בקרה ואכיפה שאין להמעיט ביעילותו. התקנת המצלמות נועדה להשיג שלוש מטרות מרכזיות: הרתעה מפגיעה בפעוטות, איתור מקרי פגיעה ושימוש בתיעוד פגיעה שאירעה לשם חקירה ואכיפה. התקנת המצלמות נדרשת נוכח המציאות המצערת שבה פעוטות רכים בשנים עלולים להיות חשופים לפגיעות ולאללימות קשה, אך אין דרך לטפל כנדרש ברבים מהמקרים האלה. עם זאת, צילום במעון יום לפעוטות בכל השעות שבהם שוהים פעוטות במעון גורר בעקבותיו פגיעה בפרטיות של הפעוטות ושל העובדים במעון. ההסדר המוצע נועד ליצור איזון קפדני בין הצורך למנוע ולאתר את הפגיעה בפעוטות חסרי ישע כדי להגן על חייהם, שלומם, בריאותם וכבודם, ובין השמירה על כבודם ופרטיותם של הפעוטות, של אנשי הצוות במעון ושל כל אדם אחר הנמצא במעון.

החוק המוצע יחול על מעון יום לפעוטות, המוגדר כמקום שמשמש או נועד לשמש מקום שהייה יומי לחינוך וטיפול בפעוטות, ומספר הפעוטות השוהים בו הוא שבעה לפחות, וכן על מעון יום שיקומי. בכל מעון יום תהיה חובה להתקין מצלמות ולתעד בהן את כל הנעשה בכיתות המעון, בחצר ובכל יתר המרחבים שבהם ניתן חינוך וטיפול לפעוטות במעון היום לפעוטות. כדי להגן על כבודם ופרטיותם של הפעוטות והעובדים במעון מוצע לקבוע כי המצלמות לא יתעדו את הנעשה בחדרי השירותים והמקלחות. כמו כן, לא תתבצע במצלמות הקלטת קול (אלא וידאו בלבד), שכן זו תוביל לפגיעה משמעותית בפרטיות של העובדים והפעוטות (סעיף 3). מוצע לקבוע הוראות בעניין יידוע בדבר התקנת המצלמות – חובת הצבת שילוט ברור וקריא בדבר התקנת המצלמות, חובת יידוע של עובדי המעון על ידי מנהל המעון וחובת יידוע של הורי הפעוטות במעון. כמו כן, מוצע לקבוע כי המצלמות יהיו גלויות ולא יוסתרו ולא יוסוו בכל אמצעי או דרך (סעיפים 4 ו-5) מוצע לקבוע כי המצלמות יותקנו ויופעלו במעון יום לפעוטות בכל השעות שבהן פעוטות שוהים במעון. ההחלטה על מספר המצלמות, אופן הצבתן, מיקומן, זוויות הצילום שלהן, בחירת האמצעים הטכנולוגיים לצילום, זמני הצילום וטיב הצילום ואיכותו תיעשה על ידי מפעיל מעון היום לפעוטות כך שהן יתעדו את כל המקומות שנקבעו בחוק המוצע, תוך שמירה ככל האפשר על כבודם ועל פרטיותם של השוהים במעון (למשל, בחירת זוויות צילום שלא יכללו אגב צילום כיתות המעון גם את צילום חדר המנוחה של העובדים).

כדי שיהיה אפשר להשתמש בצילומים למטרות שפורטו לעיל, מוצע לקבוע חובה לשמור את הצילומים לתקופה של 30 ימים, ואחריהם יימחקו אוטומטית. מוצע להסמיך את השרים הנוגעים בדבר לקבוע בתקנות תקופה ארוכה יותר לשמירת הצילומים, שלא תעלה על 90 ימים (סעיפים 6(א) ו-12(ב)) כדי לצמצם את הפגיעה בפרטיותם של המצולמים מוצע לאסור צפייה בצילומים, העתקתם, העברתם לאחר ועשיית כל שימוש בהם אלא בידי משטרת ישראל, רשויות התביעה ובתי המשפט, ואלה יהיו רשאים להשתמש בצילומים לשם ניהול ההליך הפלילי בלבד. עם זאת, יהיה אפשר לקבוע בתקנות הוראות שיאפשרו שימוש בצילומים בידי גורמים נוספים, ככל הדרוש להם לשם מילוי תפקידם, ובכפוף לתנאים ולהגבלות שייקבעו בתקנות (סעיף 7). עוד מוצע לקבוע עבירה פלילית של שימוש בצילומים או במידע שהתגלה מהם, העתקתם או העברתם לאחר בניגוד להוראות סעיף 7 המוצע, שעונשה שישה חודשי מאסר (סעיף 11).

מהוראות חוק התקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018

סעיף 1 - המטרה

מטרתו של חוק זה להגן על שלומם של פעוטות השהים במעון יום לפעוטות מפני פגיעה בהם באמצעות התקנת מצלמות, תוך שמירה, ככל האפשר, על כבודם ופרטיותם של הפעוטות, של העובדים במעון ושל כל אדם אחר הנמצא במעון.

סעיף 3 - חובת התקנת מצלמות

(א) מפעיל מעון יום לפעוטות אחראי להתקנת מצלמות שיתעדו את הנעשה במעון יום לפעוטות, בכל השעות שבהן פעוטות שוהים במעון, בהקלטת וידיאו בלא קול.

(ב) המצלמות יתעדו את כל הנעשה בכיתות המעון, בחצר ובכל שאר המקומות שבהם ניתן חינוך וטיפול לפעוטות במעון היום לפעוטות, למעט חדרי רחצה ושירותים.

סעיף 4 - חובת יידוע בדבר הפעלת מצלמות

(א) בכניסה למעון יום לפעוטות ובכל אזור במעון שמופעלות בו מצלמות, יוצב במקום בולט שלט ברור וקריא, המודיע על הפעלת המצלמות במעון.

(ב) השלט כאמור בסעיף קטן (א) יהיה בסמל ובמילים, בשפה העברית, ובמידת הצורך – בשפה נוספת המובנת לרוב הורי הפעוטות והעובדים במעון היום לפעוטות.

(ג) מנהל מעון יום לפעוטות יידע את כל עובדי המעון וכל מועמד לעבודה במעון, לפני תחילת עבודתו, בכתב ובעל פה, בשפה המובנת לו, על הפעלת מצלמות במעון, מטרת הפעלתן, מיקומן, אזורי הצילום וכן לגבי הוראות סעיף 7 בעניין צפייה ושימוש בצילומים.

(ד) מנהל מעון יום לפעוטות יביא לידיעתם של הורי הפעוטות במעון, בהודעה בכתב שתימסר לכל הורה ותוצג במקום בולט במעון, את דבר הפעלת המצלמות במעון ואת זכותם להתנגד להפעלת מצלמות כאמור בסעיף 11(3).

סעיף 5 - אופן התקנת המצלמות והפעלתן

(א) המצלמות יותקנו ויופעלו במעון יום לפעוטות באופן שמספרן, מיקומן, זוויות הצילום שלהן, בחירת האמצעים הטכנולוגיים לצילום, זמני הצילום וטיב הצילום ואיכותו, יאפשרו תיעוד כאמור בסעיף 3 ואת השימוש בצילומים כאמור בסעיף 7, תוך שמירה ככל האפשר על כבודם ועל פרטיותם של הפעוטות, של עובדי המעון ושל כל אדם אחר הנמצא במעון.

(ב) המצלמות יוצבו באופן גלוי ולא יוסתרו.

סעיף 6 - שמירת הצילומים

(א) מפעיל מעון יום לפעוטות ישמור את הצילומים לפי חוק זה ל-30 ימים ממועד הצילום, אלא אם כן נקבעה בתקנות לפי סעיף 10(ב)(4)

תקופה ארוכה יותר, ובתום התקופה האמורה יימחקו הצילומים אוטומטית.

(ב) מפעיל מעון יום לפעוטות ינקוט אמצעים סבירים כדי למנוע גישה שאינה מותרת לצילומים, ובכלל זה מניעת חיבור של המצלמות וכל מחשב או התקן שעל גביו נשמרים הצילומים לרשת תקשורת.

סעיף 7 - צפייה ושימוש בצילומים

(א) לא יצפה אדם בצילומים לפי חוק זה, לא יעתיקם, לא יעבירם לאחר ולא יעשה בהם או במידע שהתגלה לו מהם כל שימוש, אלא לפי צו של בית משפט.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) משטרת ישראל ורשויות התביעה רשאיות להשתמש בצילומים לשם מניעת ביצוע עבירה, חקירת עבירה או לשם ניהול הליך פלילי בלבד, בכפוף להוראות כל דין ;

(2) משטרת ישראל תדווח על מידע שהתגלה לה מהצילומים לממונה או למפקח לפי חוק מעונות יום שיקומיים, לפי העניין, כדי למנוע פגיעה בשלום הגופני או הנפשי של פעוטות הוהים במעון יום לפעוטות, וכן לעובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, לשם מילוי תפקידו לפי החוק האמור, והכול אם אין בכל כדי להביא לידי שיבוש הליכי חקירה או משפט ; קיבל ממונה או מפקח לפי חוק מעונות יום שיקומיים מידע כאמור, יודיע על כך למנהל המעון ;

(3) הממונה, מפקח לפי חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות ומפקח לפי חוק מעונות יום שיקומיים רשאים להשתמש בצילומים, במקרה של חשד לפגיעה בשלום הגופני או הנפשי של פעוטות במעון יום לפעוטות, לשם מניעת פגיעה בשלום הגופני או הנפשי של הפעוטות הוהים במעון בלבד ;

(4) משטרת ישראל תאפשר להורה של פעוט לצפות בצילומים שבהם מתועדת פגיעה באותו פעוט, ככל שאין בכך כדי להביא לידי שיבוש הליכי חקירה או משפט.

סעיף 8 - שמירת דינים ושימוש מותר במצלמות

(א) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מחובת דיווח לפי סעיף 368ד לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ב) אין בהוראות חוק זה כדי למנוע צילום במעון יום לפעוטות ושימוש בצילומים –

(1) למטרות שונות לרבות חינוך והדרכה, ובלבד שלא ייעשה שימוש במצלמות שמותקנות במעון ;

(2) בשעות שבהם פעוטות אינם שוהים במעון.

סעיף 9 – עונשין

אדם המעתיק צילומים, מעביר אותם לאחר או עושה בהם או במידע שהתגלה לו מהם שימוש, בניגוד להוראות סעיף 7, דינו – מאסר שישה חודשים.

סעיף 11 - סייגים לתחולה

הוראות חוק זה לא יחולו על אלה :

(1) מעון יום לפעוטות הפועל במקום המשמש גם למגורים ;

(2) מעון יום לפעוטות שחוק פיקוח על מעונות יום לפעוטות לא חל עליו בשל הוראות סעיף 61 לחוק האמור, למעט מעון יום שיקומי ;

(3) מעון יום לפעוטות ש-70% מהורי הפעוטות השוהים בו התנגדו בכתב להפעלת מצלמות במעון בהתאם להוראות חוק זה.

סעיף 15 - סיוע כספי להתקנת מצלמות במעונות יום לפעוטות

עד יום התחילה ייתן המנהל הכללי של משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים הוראות לעניין סיוע כספי למעונות יום לפעוטות

לשם התקנת מצלמות לפי הוראות חוק זה; ההוראות יינתנו בהסכמת הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

עקרונות בדבר התקנת מצלמות במעונות – מאתר הרשות להגנת הפרטיות

עקרונות להתקנת מצלמות במעונות יום לפעוטות

נקודות מרכזיות לשמירה על פרטיות הילדים והצוות

מעונות יום לפעוטות מגילאי לידה עד שלוש חייבים בהתקנה ובשימוש במצלמות בשטח המעונות, אלא אם 70% מהורי הילדים במעון מתנגדים לכך.

על המצלמות לתעד את כל הנעשה בשטח המעון, למעט בחדרי הרחצה והשירותים. צילום באזורים אלו הוא אסור.

ככלל, הנהלת המעון, הצוות והורי הילדים אינם רשאים לצפות בחומרים המצולמים.

על המצלמות לפעול רק במסגרת של הקלטת צילום וידאו. חל איסור מוחלט על הקלטת קול (אודיו) של הנעשה במעון.

המצלמות יוצבו באופן הגלוי לכל ושאינו מוסתר.

מתוך פרשנות החוק עולה כי אין להשתמש במצלמות המותקנות במעון לצורך בצפייה בחומרים המצולמים מרחוק ובזמן אמת, גם אם ניתנה לכך הסכמת ההורים.

החוק לא אוסר על צילום ילדים במעון למטרות שונות (כגון למטרות הדרכה של צוותים חינוכיים או במסגרת צילום ילדים בחגים וימי הולדת), אך אין להשתמש לשם כך במצלמות המותקנות דרך קבע במעון.

ניתן לשמור את החומרים המצולמים ל-30 ימים בלבד ממועד הצילום. ככלל, בתום התקופה האמורה על החומרים המצולמים להימחק באופן אוטומטי.

משטרת ישראל תאפשר להורה של פעוט לצפות בחומרים המצולמים אם תועדה בהם פגיעה באותו פעוט, ואין בכך בכדי להביא לידי שיבוש חקירה או משפט. להרחבה בדבר זהות הגורמים המורשים לצפות בחומרים – יש לעיין בהוראות החוק.

* מידע זה מוגש כמידע כללי לשירות הציבור. הטסח המחייב הוא:

1. הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 והתקנות שהותקנו מכוחו

2. הוראות חוק המקנת מצלמות לשם הגנה על פעוטות במעונות יום פעוטות, התשע"ט - 2018

פרק ד' ממצאים והמלצות

ברחבי המועצה, בשטחים הציבוריים, מותקנות עשרות מצלמות. המועצה התקינה מספר מצלמות על בניין המועצה ובניין המתנ"ס. רוב המצלמות ביישובים הותקנו בידי הוועדים. יש מצלמות שהותקנו על חשבון המועצה ובביצועה. במעונות לא הותקנו מצלמות.

1. מספר פרטים על המצלמות

הפירוט הוא כפי שנמסר בידי המועצה.

בניין המועצה

תמונה	סוג המצלמה	מי יכול לראות את ההקלטות?	מטרה		מיקום	
	וידאו	השוטר הקהילתי	מניעת ונדליזם וזריקת פסולת		קיר מזרחי	נהורה
	וידאו	השוטר הקהילתי	מניעת ונדליזם וזריקת פסולת		קיר צפוני	נהורה
	וידאו	השוטר הקהילתי	מניעת ונדליזם וזריקת פסולת		קיר מערבי	נהורה
	וידאו	השוטר הקהילתי	מניעת ונדליזם וזריקת פסולת		קיר דרומי	נהורה

מצלמות ביישובים על חשבון המועצה ובביצועה

תמונה	סוג המצלמה	מי יכול לראות את ההקלטות?	מטרה	מס' מצלמות	מיקום	
	וידאו	מזכירות וחלק מחברי הועד		4	כיכר כניסה	מושב נוגה
				2	צומת מכולת	
				3	צומת פנימי	
				3	צומת מזכירות	
				3	גן שעשועים	
				1		
	וידאו	לא תקינה		1	שער כניסה	מושב ניר חן
				6		
	וידאו	מזכירות		1	שער כניסה	יד-נתן
		חברת ועד		1	הרחבה	
		נציג המושב במליאה		1	כיכר	
				1	אברהמי (יציאה לחממות)	
				1	גן שעשועים	
				5		
				2		עוצם
				6		תלמים
				4		שדה משה
				2		אחוזם
				2		שדה דוד
				1		זוהר

				2		שחר
				5	כניסות צומת ליד הרווחה / שירות פסיכולוגי / מתנ"ס / בסמוך למגרש כדור-סל, אולם הספורט, ועדת לתכנון ולבניה והגבייה.	נהורה
				3		מנוחה

דוגמאות מצולמות (בנוסף למוזכר בדוח, ללא שילוט מתאים) :

--	--

מחלקת
רווחה

נהורה –
ליד
מחלקת
רווחה
ובית
הכנסת
(כיכר
ראשונה)

מבנה
ראשי
של
משרדי
המועצה

מתנ"ס

בין
משרדי
הוועדה
לתכנון
ולבניה
ומחלקת
הגביה

מצלמות שבוצעו ע"י הישובים ובביצועם

תמונה	סוג המצלמה	מי יכול לראות את ההקלטות?	מטרה	מס' מצלמות	מיקום	יישוב
	וידאו	מזכירות וחלק מחברי הועד		4	מגרש כדורגל	נוגה
				4	מועדון	
	וידאו	המזכירות ו 2 חברי ועד		1	מזכירות	ניר-חן
				1	פינת מיחזור	
				1	פינת גזם	
				1	גן שעשועים	
				1	חניית מזכירות	
				1	דשא מרכזי	
				1	צומת זראשית	
				1	מאחורי המכולת	
				1	מגרש כדורגל	
				1	מגרש סינטטי	יד-נתן
	וידאו	2 חברי ועד מקומי		1	מגרש הכדורגל והכדורסל	שדה דוד
				1	מגרש המשחקים בהרחבה	
				1	אזור מרכזי ליד מרפאה ישנה	

				1	כיכר מרכזית	
				1	במזכירות	
				1	מועדון חברים	
	וידאו			4	שער	נטע
	וידאו			2	מדרשה	
	וידאו			1	מעל המקווה	
	וידאו			2	גדר ציר אחורי	
	וידאו			3	אזור המזכירות	
	וידאו			1	שלב ב' בנייה	
אין						שקף
	וידאו			2	שער	אליאב
					שער	בני דקלים
	תרמיות			12	על הגדר	
	צבעוניות			4	על הגדר	
	וידאו			2	צומת שלב א' ליד המכולת	
	וידאו			1	פינת גזם	
	וידאו			1	פינת גזם לכיוון הגדר	
	וידאו			1	שער קדמי	אמציה
	וידאו			1	שער אחורי	

כרמי קטיף		פריסה כללית (עשרות מצלמות)		תרמיות ווידאו (בביצוע)	
לכיש				מגוון	

2. נהלים ותכלול

תחום המצלמות והטכנולוגיה בכלל, בשימוש נכון וראוי יסייע להגביר שירותיות, יעילות תפקודית, רווחה, איכות חיים, בטיחות וביטחון כלכלה ועוד. ואולם, יש לנקוט זהירות שכן תחום המצלמות נושא רגישויות שונות העולות בדוח זה ובמיוחד בתחום הפרטיות ואבטחת המידע.

נהלים חשובים כדי להסדיר את התחום, לתפקד נכון ויעיל ולמנוע סיכונים שונים – משפטיים, תפקודיים ואחרים – העולים מאי הקפדה על הנדרש.

נזכיר, כי בתחום אבטחת המידע נדרשים נהלים, וזאת לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז – 2017 (להלן: "תקנות אבטחת מידע").

- בתקנה 3(2) לתקנות אבטחת המידע נקבע, כי הממונה על אבטחת המידע יכין נוהל אבטחת מידע ויביאו לאישור בעל המאגר. תקנה 4 מפרטת את הנושאים שיש לעסוק בהם במסגרת נוהל האבטחה.
- נהלים בתחום אבטחת המידע הם בסיס לעבודה נכונה בתחום.
- מלבד המצוי בדיון, ניתן ללמוד רבות מהנהלים הקיימים בגופים שונים על חשיבות ויישום אבטחת מידע ברמה גבוהה ועל נהלים שניתן לאמץ בהתאמות הנדרשות וללא הכבדה יתרה.

- בתקנות 4(א) ו-4(ב) לתקנות אבטחת המידע נקבע:

(א) בעל מאגר המידע יקבע במסמך נוהל אבטחת מידע (להלן – נוהל האבטחה) בהתאם למסמך הגדרות המאגר ותקנות אלה, אשר יחייב כל בעל הרשאה בהתאם לפרטים מהנוהל שאליו הוא חשוף לפי תקנת משנה

(ב).

(ב) בעל מאגר מידע ישמור את נוהל האבטחה כך שפרטים ממנו יימסרו לבעלי הרשאה רק בהיקף הנדרש לצורך ביצוע תפקידיהם. בתקנות 4(ג) ו-4(ד) לתקנות אבטחת המידע נקבע מה בין השאר יש לכלול בנוהל האבטחה. עיקרי הדברים בטבלה שלהלן :

מס"ד	התקנה	פירוט הדרישה
כלל המאגרים		
1	4 (ג) (1)	הוראות בעניין אבטחה פיזית וסביבתית של אתרי המאגר בהתאם לתקנה 6 (א) ו- (ב)
2	4 (ג) (2)	הרשאות גישה למאגר ולמערכות המאגר בהתאם לתקנה 8
3	4 (ג) (3)	תיאור האמצעים שמטרתם להגן על המאגר ועל מערכות המאגר
4	4 (ג) (4)	הוראות למורשי הגישה למאגר ולמערכות המאגר
5	4 (ג) (5)	הסיכונים שחשוף להם המידע שבמאגר במסגרת הפעילות השוטפת של בעל מאגר המידע, לרבות אלה הנובעים ממבנה מערכות המאגר כמפורט בתקנה 5(א), אופן קביעת סיכונים אלה, ואופן הטיפול בהם, לרבות על ידי מנגנוני הצפנה מקובלים להגנה על המידע השמור במאגר או במערכות המאגר
6	4 (ג) (6)	אופן התמודדות עם אירועי אבטחת מידע כאמור בתקנה 11, לפי חומרת האירוע ומידת רגישות המידע
7	4 (ג) (7)	הוראות לעניין ניהול של התקנים ניידים ושימוש בהם כאמור בתקנה 12
13	4 (ה)	בחינת הצורך בעדכון נוהל אבטחת מידע בתדירות של אחת לשנה לפחות
מאגרי מידע בעלי רמת אבטחה בינונית או גבוהה		

מס"ד	התקנה	פירוט הדרישה
8	4 (ד) (1)	אמצעי הזיהוי והאימות לגישה למאגר ולמערכות המאגר, בהתאם לתקנה 9
9	4 (ד) (2)	פירוט אופן הבקרה על השימוש במאגר המידע לרבות תיעוד הגישה למערכות המאגר, בהתאם לתקנה 10
10	4 (ד) (3)	הוראות לעניין עריכת ביקורות תקופתיות לוודא קיומם ותקינותם של אמצעי האבטחה לפי נוהל האבטחה ולפי תקנות אלה כאמור בתקנה 16
11	4 (ד) (4)	הוראות לעניין גיבוי הנתונים האמורים בתקנה 18(א)(1)
12	4 (ד) (5)	הוראות לאופן ביצוע פעולות פיתוח ותיעודן, לרבות הרשאות גישה לאנשי הפיתוח

בתקנות 4(ה) ו-4(ו) לתקנות אבטחת המידע נקבע:

(ה) בעל מאגר מידע יבחן, אחת לשנה, את הצורך בעדכון הנוהל, ובלי לגרוע מן האמור, יבחן אם יש צורך בעדכונו של הנוהל במקרים אלה:

(1) נעשים שינויים מהותיים במערכות המאגר או בתהליכי עיבוד מידע;

(2) נודע על סיכונים טכנולוגיים חדשים הנוגעים למערכות המאגר.

(ו) ארגון שהוא בעל כמה מאגרי מידע רשאי לקבוע נוהל אבטחה כאמור בתקנה זו, במסמך אחד לעניין כל מאגרי המידע שברשותו, המצויים באותה רמת אבטחה.

ממצאים

במועצה התקבל נוהל מצלמות בשנת 2020 אשר כותרתו: "הצבה ושימוש במצלמות אבטחה ומעקב במרחבים ציבוריים – מועצה אזורית לכיש, נוהל פנימי להגשת בקשות ודיון בהן". הנוהל מבוסס על הנחיות "הנחית רשם מאגרי מידע מס' 4/2012". בנוהל אין התייחסות להיבטים שונים, כמו ועדים מקומיים, מוסדות חינוך וכן חסרה התייחסות להוראות

שונות גם כאלו שהתקבלו לאחר שנת 2012 כמו סוגיית המצלמות במעונות, תחום אבטחת המידע, הגנת הפרטיות ועוד.

חלק מהנוהל יושם על בניין משרדי המועצה.

על מצלמות אחרות שהותקנו לפני ואחרי קבלת הנוהל, לא יושם הנוהל. נמצאו מצלמות שהותקנו בידי המועצה במקומות שונים ביישוב נהורה: בכניסות ליישוב, ליד מגרש הספורט ומשרדי הגביה והוועדה המקומית, בכיכר בסמוך למכולת, למשרדי הרווחה ולמשרדי השרות הפסיכולוגי, סביב משרדי המתנ"ס.

הותקנו מצלמות על חשבון המועצה ביישובים שונים כמו נגה, ניר חן ויד נתן. בשאר היישובים, הוועדים התקינו מצלמות באופן עצמאי בעיקר באמצעות תקציב מסל היישוב. לשאלת הביקורת, כאשר היישובים ביקשו תקצוב המועצה, הם התבקשו לעבוד בהתאם לכללים. ליישום אין כל תיעוד.

לשאלת הביקורת, בתחום המצלמות לא נמצאו נהלים כתובים בוועדים, המועצה לא העבירה את הנוהל שלה לוועדים, לא הציעה להם לקבוע נוהל, ולא יידעה אותם באשר לחובותיהם בתחום.

תחום המצלמות לא מתוכלל בידי גורם אחד ולא ברור מי אחראי על כל מצלמה ואזור מצולם. זאת ועוד, עובד שפרש מעבודתו במועצה היה אחראי על חלק מתחום המצלמות. לעובד זה הייתה גישה למצלמות במועצה והוא אפשר גישה לאחרים במקרים מסוימים. העובד האמור פרש מהמועצה. אמצעי הגישה למצלמות ושמירת הצילומים נותרו בחדרו, אך עובד אחר, שכלל לא קשור לתחום, נכנס לחדרו. בהמשך, נותקה אפשרות הגישה למצלמות מחדר זה.

המלצות

על המועצה להכין ולהסדיר נוהל מפורט לתחום המצלמות בנוסף לנוהל הקיים בדבר בקשת הצבת מצלמות וכן לעדכן מעת לעת בהתאם לצורך.

עובר לקביעת הנהלים, מומלץ להיוועץ בגורמי מקצוע. הביקורת ממליצה שהנהלים ייערכו בהליך נכון הלוקח בחשבון מדיניות ומעשה.

הביקורת ממליצה לוועדים להתקין נהלים כנדרש. הביקורת ממליצה למועצה להנחות את הוועדים בתחום וליידע אותם באשר לחובותיהם.

לדעת הביקורת, יש לתכלל את תחום המצלמות, לבזר תפקידים לגורמים המוסמכים כמו תחום אבטחת מידע ולהבהיר את הסמכויות בנוהל.

3. הליך אישור הצבת מצלמות

ממצאים

הביקורת מצאה כי אין הליך מסודר בהתאם להנחיות הרשות להגנת הפרטיות.

גם לגבי המצלמות שהותקנו לפני אימוץ ההנחיות הפנימיות, יש לוודא קיום כל הכללים וההנחיות. המועצה לא בדקה זאת.

ההנחיות הפנימיות של המועצה יושמו רק באשר למצלמות שהוצבו על בניין המועצה וגם לא באופן מלא כמפורט להלן בדוח וכן: לא צורפו תסריט או מפה, לגבי משך זמן שמירת הצילומים – בבקשה כתוב "עד חודש" וכן "חודש בערך" ובשימוע כתוב: "משך שמירת המידע במאגר: כחודש"; בשימוע מופיע שם של עובד שמורשה גישה לצילומים, לעומת זאת בפרוטוקול הוועדה רשומים שני מורשי גישה באישור סגן ראש המועצה; בפרוטוקול כתוב שלפני שימוש במצלמות יותקנו שילוט שיישא תוכן מפורט, אך בפועל לא הוצב שילוט ונעשה שימוש שוטף במצלמות.

התברר, כי הותקנו מספר מצלמות במשרדים מסוימים במבנה המועצה ללא הליך ושלא בהתאם להנחיות.

המלצות

מומלץ למועצה להכין תיק עבור כל מצלמה / אזור מצולם, שיכלול בין היתר את מטרת המצלמות ופריסתם, מעקב ותיעוד אחר יישום הכללים (דין ונהלים), סיכומי ועדה, סוג מצלמה, רכש, גורם מאשר, מבנה מערכת המצלמות באתר כפי שאושר בוועדה וכפי שהותקן בפועל, ביצוע תפקוד אחראי מיחשוב ואחראי אבטחת מידע ועוד. המלצה זו נועדה גם לגבי מצלמות שהותקנו בעבר וגם מכאן ולהבא.

4. שימוע / יידוע הציבור

ממצאים

הביקורת מצאה כי לא בוצע שימוע לגבי מצלמות במועצה ובוועדים, אלא לגבי מצלמות על בניין המועצה.

אין הליך מסודר בהתאם להנחיות הרשות להגנת הפרטיות.

גם לגבי המצלמות שהותקנו לפני אימוץ ההנחיות הפנימיות, יש לוודא קיום כל הכללים וההנחיות. המועצה לא בדקה זאת.

כאמור, השימוע היחידי שבוצע, היה על הצבת מצלמות על בניין המועצה.

השימוע בוצע באמצעות פרסום באתר המועצה ביולי 2020 (לא כתוב תאריך) בלשון זו:

"המועצה מבקשת להציב מצלמות אבטחה ב: שטח ציבורי מסביב לבניין המועצה, לצורך: שמירת הסדר ומניעת וונדליזם. מצורפים הפרטים בנוגע לבקשה: נספח ב' בקשה להצבת מצלמות בבניין המועצה. תושבי המועצה מוזמנים להביע עמדתם בטופס" צור קשר", עד לתאריך 13/7/2020".

בנספח ב' הופיע:

"נספח ב' – פרטים במסגרת שימוע ציבורי

1. המיקום המבוקש להתקנת המצלמה והשטח המכוסה על ידה. עדיף בסימון על גבי מפה : מועצה אזורית לכיש
2. הגורם האחראי להצבת המצלמה : מאיר דהן
3. מורשי הגישה למידע : מאיר דהן
4. מטרת הצבת המצלמה : צילום שטח ציבורי מסביב לבניין המועצה לשמירת הסדר ומניעת ונדליזם.
5. האם קיימים אתרים רגישים (כגון מוסדות חינוך או מוסדות רפואיים) הנכללים בשטח המכוסה : לא
6. החלופות שנבדקו להצבת המצלמה : אין חלופות
7. מאפייני המצלמה – סוג, רזולוציה, תנאי צילום וכד' :
8. שעות פעילות המצלמה : מ- 16:00 אחה"צ עד 8:00 למחרת
9. משך שמירת המידע במאגר : כחודש"

כאמור, ישנם פערים בין המפורסם בשימוע לבין המצב בפועל.

מלבד אי ביצוע שימוע לגבי כלל המצלמות ברחבי המועצה ובוועדים המקומיים, המועצה והוועדים לא מפרסמים כבדרך שגרה את ההחלטות בנוגע למיקום המצלמות הצבתן או הסרתן.

המלצות

יש לפעול בהתאם לסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, הקובע שפניה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלויה בהודעה שיצויינו בה : אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו ; המטרה אשר לשמה מבוקש המידע ; למי יימסר המידע ומטרות המסירה.

בכל אופן, גם לאחר השימוע, החלטה על הצבת מצלמות צריכה להיות קצובה בזמן, ולהבחן מחדש בהתאם לנסיבות. לכן מעת לעת על המועצה לחזור ולבחון האם הנסיבות שהצדיקו את הצבתן של המצלמות מלכתחילה עדיין עומדות בתוקפן, והאם המשך השימוש במצלמות עומד

במבחן המידתיות. שימוע נעשה, באופן חלקי, רק לגבי מקום אחד – משרדי המועצה.

יש לקיים שימוע כנדרש לפני החלטה על הצבת מצלמות וכן להיוועץ לגבי הליך שימוע בהקדם למצלמות קיימות. כמו כן, יש לפרסם באתר האינטרנט של המועצה את ההחלטות בנוגע למיקום המצלמות הצבתן או הסרתן.

5. שילוט ויידוע הציבור

ממצאים

הביקורת ערכה סיור מצלמות וביקשה פירוט של שילוט המודיע על המצלמות. בסיור לא נמצא שילוט והמועצה לא העבירה כל פירוט / תמונה המעידה על שילוט. גם לגבי המצלמות במשרדי המועצה, שבפרוטוקול ההחלטה נכתבה במפורש חובת הצבת שילוט: "בטרם תחילת שימוש כלשהו במצלמות, יוכן ויוצב שילוט כנדרש בנוהל, הכולל את כל הפרטים כמצוין בנספח ג' לנוהל".

בנספח ג' מופיע הפירוט הבא:

1. מיקום המצלמה והשטח המכוסה על ידה.
2. הגורם האחראי על הצבת המצלמה.
3. תיאור מאפייני המצלמה ויכולותיה, האם הצילומים מוקלטים.
4. מטרות הצבת המצלמה ומטרת שמירת ההקלטות.
5. משך שמירת ההקלטות.
6. שעות הפעלת המצלמה.
7. פרטי הגורם האחראי לצפייה ושמירה של המידע.
8. פרטי מנהל מאגר המידע.
9. פרטי התקשרות לצורך מימוש זכות העיון בהקלטות לפי סעיף 13 לחוק.

אתר האינטרנט

באתר המועצה באינטרנט לא קיים מידע לכלל הציבור בדבר מיקום הצבת מצלמות.

המלצות

האיסור, בחוק הגנת הפרטיות, לפגוע בפרטיותו של אדם ללא הסכמתו, ודרישת השקיפות מחייבים ליידע את הציבור על הצבת מצלמת מעקב.

על המועצה לפרסם אודות המצלמות הן בשילוט והן באתר האינטרנט שלה בהתאם לדין, להנחיות ולנוהל שלה עצמה.

בהתאם להנחיות הרשות להגנת הפרטיות, אמצעי היידוע המינימלי הוא הצגת שלטים בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת, וכן בכניסה לאזור הכיסוי של המצלמה - אם הכניסה ממוקמת הרחק ממיקומה הפיזי של המצלמה - וזאת כדי להתריע על קיום מצלמת מעקב בפני הציבור בטרם כניסתו לאזור המצולם. בבניינים או במתחמים מגודרים רצוי להציב שלט גם על דלת הכניסה לבניין / מתחם.

כאשר קשה להבחין במצלמה - בשל מיקומה או צורתה, קיימת חשיבות רבה יותר לחובה להציב שלטי אזהרה. זאת ועוד, במקומות כינוס של ילדים, כגון מוסדות חינוך או מתנ"סים, ראוי לפרסם את הצבת המצלמה בדרכים נוספות, ובמידת האפשר גם ליידע באופן אקטיבי הורים ותושבים באזור.

שלט האזהרה חייב להיות קריא וברור, לרבות מבחינת גודלו ורצוי שיכלול פרטים המפורטים בהנחיה.

עוד רצוי, שהגורם שאחראי על התקנת מצלמת המעקב יפרסם גם רשימה מרוכזת ומיפוי של מקומות התקנת מצלמות המעקב באתר האינטרנט של המועצה ופרטים שונים: מיקום הצבת מצלמות ושטחי כיסוי שלהן, תיאור מאפייני המצלמה ויכולותיה, מידע בדבר הקלטה, מהו המידע הנשמר ולמשך איזה זמן, שעות הפעלת המצלמה, פרטי הגורם האחראי לצפייה ושמירת המידע וכדומה.

6. משך זמן שמירת ההקלטה

ממצאים

אין מסגרת קבועה במועצה ובוועדים. בעניין המצלמות שהותקנו על בניין משרדי המועצה, כאמור, נכתב בבקשה להצבתם: "עד חודש" וכן "חודש בערך" ובשימוע כתוב: "משך שמירת המידע במאגר: כחודש". בפועל, משך הזמן לא הוגבל לחודש. יש אזורים שהקלטת המצלמות נשמרת גם כשנה ולרוב, עד שהמקום בכוון הקיים מתמלא.

המלצות

ככל שקיים צורך להקליט, יש לקבוע באופן ברור את משך התקופה בה יישמרו ההקלטות. משך שמירת הצילומים יקבע בכל מקרה לגופו לפי מבחני המידתיות, בהתאם לתכלית ולמטרה הספציפית של התקנת המצלמה ולרגישות המידע הנקלט בעדשתה.

7. גישה למידע ושמירתו

ממצאים

הביקורת מצאה כי אין כללים בעניין הגישה למידע. בסיס הנתונים איננו מוצפן כנדרש גם בנוגע לאבטחת מידע, אלא באמצעות סיסמה שניתנה מידי פעם גם לאחרים, קיימת אפשרות להשתמש במידע שנמצא בו באופן בלתי מורשה, בעבר ניתנה אפשרות צפייה לשיטור הקהילתי וקב"ט המועצה.

בבדיקת הביקורת נמצא, כי וועדים, כולל נהורה – בסמיכות למבני ומתקני המועצה - לא חידשו את אפשרות הצפיה מרחוק (כרטיסי סים) במצלמות שמומנו בידי המועצה בפרויקט המצלמות. הצפיה מרחוק שלא מנוצלת כאמור, עשויה לתרום רבות לביטחון, למניעת אלימות, גניבות וכו'.

באשר לשימוע היחידי שבוצע במועצה, בעניין המצלמות על בניין המשרדים, כאמור נמצאו פערים בין הנדרש והמפורסם לבין המצב בפועל. כך, בשימוע מופיע שם של עובד שמורשה גישה לצילומים, לעומת זאת בפרוטוקול הוועדה רשומים שני מורשי גישה באישור סגן ראש המועצה – בפועל, ניתנה גישה, גם אם מצומצמת, לאחרים.

במועצה ובועדים לא נקבעו כללים מפורטים באר לגישה למצלמות. נאמר לביקורת שהחלטה לצפות נעשתה לפי הצורך. לביקורת נודע שניתנה אפשרות גישה למספר עובדים במקרה שעלה חשש לגניבה מעובדת המועצה ובעוד מצבים לשיטור המקומי, אך אין תיעוד רשום על כך.

בזמן מסוים לאחר פרישת העובד שהיה מורשה גישה, נותקה הגישה למצלמות שמותקנות בבניין משרדי המועצה, ולא ברור אם עובדות.

מלבד הקפדה על ההנחיות המפורטות לעיל בעניין הגישה אל המידע, על המועצה להקפיד על חוק הגנת הפרטיות, תקנות אבטחת המידע וההנחיות בנושא. על אף שתקנות אבטחת המידע פורסמו בחודש מאי 2017 ונכנסו לתוקף כשנה לאחר בחודש מאי 2018, עולה כי המועצה לא פועלת בתחום המצלמות בהתאם לתקנות. הביקורת מפנה גם לממצאיה בתחום הגנת הפרטיות ואבטחת המידע בשנה הקודמת – דוח לשנת 2022.

המלצות

הביקורת מדגישה, את הברור מראש, שאבטחת והצפנת הגישה לבסיס הנתונים מפחיתה את הסיכון לחדירת גורמים שאינם מורשים למידע ולחשיפתו. לאור זאת, על המועצה לפעול בהתאם לחוק, לתקנות ולהנחיות בתחום אבטחת המידע, ולהגן על הפרטיות והמידע כמפורט לעיל. על המועצה לנקוט בכל האמצעים הדרושים להשגת רמה נאותה לפי דרישות הדין והרגולציה המעודכנים למועד הרלבנטי, כאשר המינימום הנדרש הוא נקיטת אמצעי האבטחה המפורטים בסעיף 3 לתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו-1986.

כך למשל, יש לוודא: קיום הגנה פיזית ולוגית על המערכת; קביעת נהלים ברורים להקלטת הצילומים, לעיבודם ולהפצתם ולאבטחת המידע בהם; קביעת רשימת מורשי גישה, והטלת מגבלות על גישתם למידע; הקפדה בבחירת העובדים שיהיו בעלי גישה למידע, הדרכה נאותה שלהם בדבר נהלי אבטחת המידע ובדבר חובותיהם לפי הנהלים ולפי החוק, והחתמת העובדים על התחייבות לסודיות וחובותם להימנע ממסירת תוכן

הצילומים לגורמים בלתי מוסמכים ; על מפעיל מערכת המצלמות לנקוט משנה זהירות אם הוא נעזר בשירותי קבלן כמפורט לעיל ; קיום מערכת ניטור שתאפשר תיעוד ובקרה של כל ניסיונות הגישה למערכת : מי נחשף למידע, לאיזה סוג של מידע ומתי ; לבחון את יישומם של אמצעים משפרי פרטיות (privacy enhancing technologies) לצורך מניעה של שימוש לא ראוי במידע.

8. מטרות הצבת המצלמות

ממצאים

הפירוט שלעיל, בעניין מטרות המצלמות במועצה, נעשה בדיעבד. אין כל פרוטוקול בעניין. רק לגבי משרדי המועצה המטרות פורסמו מראש ונכתב פרוטוקול. כמו כן, לא נבדק האם המצלמות תרמו למועצה מבחינת סדר ציבורי וכו'.

המלצות

על המועצה לערוך בדיקה מקיפה של השלכות השימוש במצלמה על זכויות הציבור ובמיוחד על הזכות לפרטיות. ככל שתחום הכיסוי רחב יותר, והיקף האנשים המושפעים צפוי להיות גדול יותר – כך צריכה להיות הבדיקה המכינה עמוקה ומקיפה. כאמור לעיל בהרחבה, במסגרת הבדיקה יש להתייחס בין השאר לתכלית ולמידתיות. כך למשל, כאשר מבקשים להתקין מצלמות מעקב במקומות המיועדים לכינוס של קטינים, יש לנקוט בזהירות יתרה בקבלת ההחלטה על הצבת המצלמות והקפדה על מיקומן ועל השימוש במידע הנאסף באמצעותן.

זאת ועוד, על המועצה לוודא שהמידע שמצטבר אצלה לא "נודד" למטרות אחרות אשר לשמן אישר התושב את איסוף המידע עליו או שהמועצה רשאית הייתה לאסוף ולהשתמש בו מתוקף סמכותה על פי דין.

כאמור בעניין השימוע, יש לפעול לפי סעיף 11 לחוק חוק הגנת הפרטיות, הקובע שיש להודיע לנושא המידע (Data Subject), בין היתר, מהן מטרות השימוש בו.

מומלץ למועצה ולוועדים המקומיים לפרט את המטרות לגבי כל מצלמה ולתעד את הדברים בפרוטוקול מסודר.

9. תכנון היעילות והפרטיות בעת התקנת והפעלת מצלמות המעקב: סוג, מיקום, כיסוי ופונקציונליות, משך זמן התקנת המצלמה, רישום במאגרי המידע ממצאים

1. מבירור הביקורת, לא נעשתה בדיקה מעמיקה על סוגי מצלמות (גם אין לכך התייחסות בנוהל הקיים), אלא נאמר שנרכשו מצלמות לפי צורך. לפני הנוהל, שהופעל בקשר למצלמות על מבנה המשרדים של המועצה, לא ננקטו הליכים מסודרים של בדיקה ולא היו כל הנחיות. כמו כן, במשך הזמן לא נבדק האם המצלמות עומדות בתכלית שלשמן הוצבו.
2. מיקום התקנת המצלמות וזווית הצילום – אין במועצה ובוועדים כללים לגבי מיקום הצבת המצלמה לכיסוי, במידת האפשר, רק את השטחים הרלבנטיים. יצויין, כי רבות מהמצלמות פונות לאזורים בהם הורים וילדים, מגרשי משחק, מתקני משחק, מתנ"ס, בסמוך לבריכה ועוד.
3. מספר המצלמות - אין במועצה ובוועדים כללים לגבי מספר המצלמות המינימאלי החיוני להשגת המטרה המבוקשת.
4. זמני הצילום - אין במועצה ובוועדים כללים לגבי פעילות המצלמות רק לזמנים בהם הצילום הוא רלבנטי למטרה המבוקשת. ככל, המצלמות פועלות ללא הפסקה.
5. רזולוציית התמונה ואיכותה - אין במועצה ובוועדים כללים לגבי איכות הצילום והתאמה למטרה המבוקשת.
6. שימוש בפונקציות מיוחדות של מצלמת מעקב – לא נשקלו כראוי. ככלל, גם אם נשקלו במקום כלשהו, אין תיעוד על כך.
7. הקלטת קול – במועצה לא ידוע על שימוש עם הקלטת קול. מהוועדים לא נמסר מידע שיש הקלטת קול.
8. משך זמן התקנת המצלמות - אין במועצה ובוועדים כללים בנושא.
9. רישום במאגרי המידע - המועצה והוועדים לא רושמים את מאגרי המידע הנדרשים כנדרש.

המלצות

ההנחיות בנושא זה מפורטות לעיל והביקורת חוזרת על עיקרי הדברים :

1. מיקום התקנת המצלמות וזווית הצילום - יש להציב את המצלמה במקום ובזווית שיכסו במידת האפשר רק את השטחים הרלבנטיים, ויקלטו באופן המזערי האפשרי את השטח שאיננו רלבנטי למטרת הצבתה של המצלמה. במקרים בהם לא ניתן למנוע צילום של שטח הרחב מן הנדרש, יש לשקול שימוש בטכניקות הסוואה או ערבול של הצילומים העודפים, או להגביל את יכולת ההתמקדות של המצלמה.
2. מספר המצלמות - רצוי להתקין בכל אתר את מספר המצלמות המינימאלי החיוני להשגת המטרה המבוקשת. מספר מצלמות גדול מן הנדרש עלול להביא לשימוש לא יעיל ולאסוף מידע עודף הפוגע כשלעצמו בפרטיות העוברים ושבים.
3. זמני הצילום - כדי שפגיעת המערכת בפרטיות תהיה מידתית, יש לצמצם את פעילות המצלמות רק לזמנים בהם הצילום הוא רלבנטי למטרה המבוקשת. קיימים מנגנונים המאפשרים את הפעלת המצלמה רק כאשר יש תנועה במתחם המצולם.
4. רזולוציית התמונה ואיכותה - על איכות הצילום להתאים למטרה המבוקשת. במקרים בהם תכלית הצבת המצלמה אינה מחייבת זיהוי פנים של אדם ספציפי (למשל בבקרת תנועה), אזי איכות גבוהה של התמונה תהיה בלתי מידתית משום שתאסוף פרטי מידע עודפים שאינם חיוניים.
5. שימוש בפונקציות מיוחדות של מצלמת מעקב, כגון אלה המפורטות להלן, מחייב תשומת לב מיוחדת ויישום קפדני של מידתיות הפגיעה הנובעת מהשימוש בהן: שילוב של מערכת מצלמות המעקב עם מידע השמור במאגרי מידע אחרים, לרבות מאגרים ביומטריים; טכנולוגיות זיהוי פנים או זיהוי צורת הליכה; יכולות מעקב דינמיות המופעלות על בסיס קול או על בסיס מאפיינים מיוחדים שהוגדרו מראש, כגון תנועה, לבוש או שפת גוף של האובייקטים המצולמים; צילום תרמי או אינפורה אדום המסוגל לקלוט תמונה בחשיכה או בתנאי תאורה קלושים; מפתוח ותיוג מתוחכמים של התמונות המוקלטות המאפשרים לבצע בהן חיפוש אוטומטי.
6. הקלטת קול – יש לוודא שמקויימת ההנחיה שאין להשתמש במצלמות מעקב לצורך הקלטת קול, אלא לפי הוראות חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979.
7. משך זמן התקנת המצלמות – על המועצה והוועדים לקבוע כללים בנושא.

8. רישום במאגרי המידע – על המועצה והוועדים לרשום את המאגרים כנדרש.

10. ועדים מקומיים

ממצאים

בסיורי הביקורת ביישובי המועצה נמצאו מצלמות בשטחים ציבוריים במגוון מקומות ובעיקר סמוך לשערים. התברר שנעשה גם שימוש ברחפנים.

כל המצלמות ביישובים, מלבד נהורה, לא הותקנו בידיה אלא בידי הוועדים ובחלק מהם האגודות. רבות מהמצלמות הותקנו מתקצוב "סל היישוב" וכחלק מפרויקט מצלמות שבוצע במועצה בשנים 2017-2018.

כאמור לעיל, לשאלת הביקורת, בתחום המצלמות לא נמצאו נהלים כתובים בוועדים, המועצה העבירה את הנוהל שלה לגבי השימוש לוועדים, לא הציעה להם לקבוע נוהל מפורט (כאמור, גם למועצה אין נוהל מפורט – מלבד נוהל הבקשה כאמור), ולא יידעה אותם באשר לחובותיהם בתחום.

חלק מהממצאים וההמלצות בדוח זו, רלוונטיים גם לוועדים המקומיים והם נזכרו בדוח.

מעבר לנזכר לעיל בעניין המועצה והוועדים, יצויין כאן כי לאחר בקשות חוזרות וחיפוש, הביקורת מצאה, כי בוועד שדה דוד הובאה תכלית הצבת המצלמות ומורשי הגישה בפרוטוקול מתאריך 09.08.2022 שבו נכתב:

"בהמשך למספר מקרי השלכת פסולת, ונדליזם ותחושת חוסר מוגנות של תושבים, הוחלט על התקנת מצלמות במספר מוקדים נפוצים במרחב הציבורי בהתאם להנחיה להתקנת מצלמות במרחב הציבורי. עוד הוחלט, כי במקרה של אירוע או חשד לאירוע חברי הוועד אשר חברים גם בצוות החירום היישובי, הגב' תרצה ואזנה ומר אברהם (בבר) ביטון הם אלו אשר רשאים לצפות במצלמות שיותקנו באמצעות אפליקציה על הנייד שלהם. התקיים סיור במושב והוחלט על – 4

מוקדים עיקריים בשלב זה : במחסן ליד המרפאה, מגרשי הספורט,
כיכר/גזם, מגרש המשחקים בהרחבה".

בפרוטוקול של ועדים אחרים, נמצאו הצעות מחיר, אך ללא כל
התייחסות לתכלית או לבדיקה כלשהי.

דוגמאות מהשטח (גם ללא שילוט בדבר במצלמות):

היישוב	
ניר ח'ין - שער היישוב	

נהורה
שער
היישוב

המלצות

הביקורת ממליצה לוועדים לפעול בתחום המצלמות בהתאם לכללים ולהקפיד על שמירת הפרטיות ואבטחת המידע. הביקורת ממליצה למועצה להנחות את הוועדים בתחום וליידע אותם באשר לחובותיהם.

מומלץ, שהמועצה תדריך את הוועדים המקומיים בחוסה המוטלת עליהם וכן שתציב דרישות ברורות ובכתב כגון הקפדה על נהלים, מיקומי מצלמות, אישורים וכו'. הנהלים הפנימיים הינם של המועצה ולא של הוועדים. על כל ועד לקבוע נוהל פנימי וליישמו.

11. מצלמות במעונות

ממצאים

בעת הכנה לביקורת במועצה בתחום המצלמות שהחלה בשנת 2022, התברר כי לא הותקנו מצלמות במעונות למרות תחולת החוק מס' 2020 על כל המעונות. בהמשך התברר, כי גם בשנת 2023 (שנה"ל התשפ"ג) לא הותקנו מצלמות ברוב המעונות.

נכון לסוף חודש ספ' 2023 לא היו נתונים בדבר התקנת מצלמות במעונות ואף לא לגבי רישוי המעונות, אלא באופן חלקי.

נאמר לביקורת, שככל הנראה בקרוב תחזור לעבודה עובדת בתחום זה ואז יהיו נתונים מסודרים.

בשל קוצר זמן, נבדק שוב נושא הרישוי מתוך ההנחה, שכשיש רישוי, מותקנות מצלמות (אחד התנאים לרישוי). מתוך עדכון הנתונים במועצה לספ' 2023, למעט 2 מעונות, כל המעונות עם רישוי.

חיפוש באתר משרד החינוך העלה כי יש מעונות בתהליך רישוי.

הביקורת מוצאת בעייתיות הן בעובדה שאין מצלמות בכל המעונות, שאין רישוי בכל המעונות, שהמועצה לא מדריכה בתחום, שלמועצה אין נתונים בנושא.

המלצות

יש לפעול לאלתר בתחום רישוי מעונות המועצה ובכלל זה בתחום המצלמות.

מומלץ בהקדם להדריך, לסייע, לבחון וכמובן לקבל נתונים ולעדכןם מעת לעת.

סיכום כללי בתחום המצלמות

תחום המצלמות והטכנולוגיה בכלל, בשימוש נכון וראוי, יסייע להגביר שירותיות, יעילות תפקודית, רווחה, איכות חיים, בטיחות וביטחון כלכלה ועוד. ואולם, יש לנקוט זהירות שכן תחום המצלמות נושא רגישויות שונות העולות בדוח זה ובמיוחד בתחום הפרטיות ואבטחת המידע.

בהתאם לממצאים הנ"ל, חלק גדול מהשימוש במצלמות במועצה האזורית לכיש אינו בהתאם לדין הקיים ובחלקו שלא בהתאם לנהלים של המועצה עצמה.

במצב זה, בו השימוש במצלמות הינו בעל השפעה משמעותית על המרחב הציבורי והשימוש בהן גורר פגיעה בפרטיות שלא בהתאם לדין. כתוצאה מכך, המועצה חשופה לסיכונים שונים כגון: חשש לפגיעה בצנעת הפרט שלא כדין, חשש לחשיפה משפטית ונזק כספי עקב תביעות פוטנציאליות, עבירות על החוק ועוד.

אכן, המצלמות חשובות לשמירת הסדר הציבורי, למניעת ונדליזם ועוד, אך על המועצה לעמוד בכל כללי הדין וכן לנהל את הסיכונים באופן מושכל המאפשר הגנה על פרטיותם של התושבים.

אולם הספורט בנהורה

מבוא כללי

מחקרים מצביעים על קשר ישיר בין עיסוק בספורט לבין השפעות חיוביות בתחום הכלכלי, החברתי⁸, הסביבתי והבריאותי⁹, הרווחה והפיתוח האישי.

לאור זאת וכיוון שעיסוק בספורט תורם לבריאות, לרווחה ולהעצמה, הקמת מתקני ספורט ברמה גבוהה היא שירות חשוב לתושבים¹⁰.

הקמת מתקני ספורט מתאימים לכלל האוכלוסייה, בפיזור גיאוגרפי נכון, הכרחית לקידום הספורט, להגדלת התועלות הנובעות ממנו והיכולת של כלל האוכלוסייה ליהנות מיתרונות אלו¹¹.

משרד הספורט קבע בתוכנית האסטרטגית שלו כי יפעל להנגשת מתקני ספורט המתאימים לפעילות גופנית ולספורט קהילתי, תחרותי והישגי לכלל האוכלוסיות.

חלק ממתקני הספורט שמוקמים, מקבלים תמיכה במסגרת תוכנית המתקנים של משרד הספורט וחלקם מוקמים ללא תמיכה מתוכנית המתקנים וממומנים מתקציב הרשויות ולעיתים מגורמים נוספים, כגון מפעל הפיס. משרדי ממשלה אחרים, עשויים להשתתף גם הם בתקצוב הקמת מתקני ספורט אם ימצאו כי הדבר מתיישב עם תפקידם. המדינה והרשויות המקומיות אחראים מכוח חוק לימוד חובה, התש"ט-1949 להקמת בתי ספר. משרד החינוך קובע את הפרוגרמות להקמת בתי ספר ואחראי לוודא שיכללו בהם מתקני ספורט שישמשו את התלמידים.

בדוח חדש של מבקר המדינה¹² בדבר מתקני הספורט באשר לרשויות המקומיות, בין היתר עלה, כי קיים פער משמעותי בנגישות מתקני הספורט לאוכלוסייה לרעת החברה הערבית, החברה החרדית ורשויות בדירוג כלכלי חברתי נמוך; מתקני ספורט רבים מסוגים שונים אינם מנוצלים ביעילות לאורך השנה; 20% מתוך מתקני הספורט שיכולים לשמש את הקהילה ופרוסים ברבות מרשויות, אינם זמינים באופן מלא לציבור, ולשם השימוש בהם יש צורך בתיאום מול האחראי למתקן מטעם הרשות המקומית.

עוד עולה מדוח מתקני הספורט, כי הרשויות מתקצבות בתקצוב חלקי עבור הקמת מתקני ספורט והן נדרשות למימון משלים בשיעורים גבוהים. יש רשויות שאין ביכולתן להשלים את פערי העלויות הנדרשים לצורך ההקמה, התחזוקה והתפעול של מתקני הספורט. הקושי מתגבר כשמוסיפים על עלות הקמת המתקן את עלויות האבזור, התפעול והתחזוקה.

8 כגון העצמת הקשר החברתי, הגברת ההתנדבות, צמצום פשיעה ועוד.

9 בין היתר, הקטנת הסיכון לחלות במחלות לב, סרטן וסוכרת ושיפור בריאות כללית.

10 ראו מבקר המדינה, **דוחות על הביקורת בשלטון המקומי לשנת 2014**, "מתקני ספורט ציבוריים ברשויות המקומיות".

11 עוד בעניין חשיבות הספורט ראו במאמרו של ד"ר איציק בן מלך <https://www.wincol.ac.il>. בנוגע לתרומת הספורט לבריאות ראו גם התייחסות של ארגון הבריאות העולמי: <https://www.who.int/initiatives/sports-and-health>

12 הדברים הכלליים כאן מבוססים על דוח ביקורת של מבקר המדינה בדבר "הקמת מתקני ספורט, תחזוקתם והפעלתם" בדוח הביקורת השנתי של מבקר המדינה – אייר התשפג-מאי 2023 (להלן: "דוח מתקני הספורט").

בדוח מתקני הספורט מופיע, כי משרד הספורט מסר בתשובתו מינואר 2023 שהוא פעל במטרה לצמצם את הפערים המוצגים בדוח, בין השאר באמצעות דרישה למימון משלים בשיעור נמוך לרשויות מקומיות שהדירוג הכלכלי חברתי שלהן נמוך, העדפה לרשויות שבאזורי עדיפות לאומית. צמצום הפערים נעשה בהתאם להחלטות ממשלה וכן בדרך של פרסום קולות קוראים ייעודיים לרשויות הנדרשות לכך. נוסף על כך, כחלק מהליך הכנת תוכנית המתקנים 2031, שנעשה בשיתוף הרשויות המקומיות, בחן משרד הספורט אפשרות למתן מענה למתקנים החסרים לפי מגזרי האוכלוסייה ולפי המקום הגיאוגרפי.

באשר לאולמות הספורט, הרי הם חיוניים לשם קיום פעולות ספורט מגוונות: משחקי כדור, התעמלות קרקע ועוד בעיקר במסגרת שלושת סוגי פעילות הספורט הבאים: **ספורט קהילתי-חברתי**, שבו עוסק מי שאינו ספורטאי במסגרת מאורגנת; **ספורט תחרותי**, שבו עוסקים קבוצות או ספורטאים יחידים במסגרת איגודי ספורט; ו**ספורט הישגי**, שבו עוסקים ספורטאים השואפים להישגים ספורטיביים ברמות הגבוהות ביותר, בתחרויות בין-לאומיות ובאליפויות.

עבור כל אחד מסוגי הספורט יש צורך בהקמת מתקני ספורט, ובכללם אולמות, המתאימים לתחרויות ולאימונים, ובעיקר אצטדיונים, אולמות התעמלות, אולמות ספורט, מגרשים ובריכות שחייה.

תחרויות ספורט מאורגנות יכולות להתקיים רק במתקני ספורט שנחשבים תקינים לפי הכללים של איגודי הספורט שפועלים בהתאם לתקנים בין-לאומיים. ואומנם, ניתן לקיים אימונים של ספורט תחרותי גם במתקנים שאינם מתאימים לקיום תחרויות.

אולם הכדור-סל בנהורה - כללי

מחלקת הספורט במועצה אחראית על קידום הפעילות הגופנית והספורטיבית במועצה.

בתחום שיפוט המועצה מצויים שלושה אולמות ספורט וכדור-סל פעילים: אחד - במושב תלמים בבית הספר חמ"ד ע"ש הרב קוק (הוקם בשנת 1970), השני - במושב נהורה (הוקם בשנת 1999), והשלישי - אולם ספורט שנחנך לאחרונה (אוג' 2023) ממוקם בבית הספר בבני דקלים. אולם הספורט בנהורה אינו בתחום בית הספר.

אולם הספורט בבית הספר בתלמים משמש בעיקר לשימוש בית הספר. לדברי מנהל מחלקת הספורט¹³ בית הספר מתחזק את האולם ואחראי לו. המועצה חידשה את רצפת האולם ב-pvc בשנת 2020. מלבד פעילות בית הספר, קבוצת כדור-רשת מתאמנת בו.

13 'בורך מנהל מחלקת הספורט ששיתף פעולה עם הביקורת, ומשקיע למען הפעילות הספורטיבית במועצה בכלל ובאולם בפרט, מתייחס לפניות שונות ומשתדל לסייע בקידום יוזמות. במהלך הדוח חלה באופן פתאומי ובאופן שלא אפשר לביקורת להמשיך מולו בביקרה ואנו מאחלים לו רפואה שלמה.

בדף החוגים של מחלקת הספורט באתר המועצה מופיע מקבץ החוגים ופעילויות הספורט בניהול מחלקת הספורט של המועצה ולגבי הראשון שבהם נכתב:

"בתחום המועצה פועלות שתי קבוצות כדורשת של נשים. הן מתאמנות פעם בשבוע בהדרכת מאמנת מקצועית. הישג משמעותי נרשם השנה לאחת מקבוצות הנשים: זכייה במקום השני בליגת הכדורשת הארצית!"¹⁴

אולם הספורט בנהורה פעיל במשך כל השבוע וכדברי מנהל מחלקת הספורט: "אי אפשר להכניס סיכה".

מטרת הביקורת

לממונה תלונות הציבור הגיעה תלונה באשר לניקיון, לאסתטיקה, תפעול ובטיחות האולם בנהורה. תוך היוועצות בוועדת הביקורת, הממונה החליט לבדוק את התלונה במסגרת הביקורת ולבחון עמידה בכללים ושירות לציבור.

המישור הנורמטיבי - כללי

הפעילות הגופנית במסגרת המשחק החברתי חשובה מאד לבריאות הגופנית והנפשית,¹⁵ תורמת רבות מבחינה ערכית, חברתית ותרבותית ומאפשרת פיתוח מיומנויות שונות, העצמה והתמקצעות.

הרשויות המקומיות מספקות שירותים שונים בתחום הפעילות הגופנית והספורטיבית במגוון אופנים, כגון חוגים, מתקני משחק, מגרשי ספורט, בריכות שחיה ואולמות ספורט.

בשנים האחרונות אנו עדים לפציעות שונות בקרב ילדים ונוער כתוצאה מאי שמירת כללי בטיחות. כך, עמודי כדורסל ושערי כדורגל שקרסו, גרמו לפגיעה קשה בילדים ואף למותם וליקויים שונים גרמו לפגיעות.

בתחום הפעילות הגופנית והספורטיבית, על הרשות המקומית לקחת בחשבון שיקולים שונים כגון היקף השירות, תכנון המועצה לטווח ארוך, הפעילות השוטפת, התחזוקה והתקציב.

מובן שיש לשלב את החובה, הצורך, האפשרויות, המיקומים ועוד, תוך יישום נכון הלוקח בחשבון שיקולים שונים כאמור לעיל ועוד כגון פיזור בשטח הרשות, נגישות, בטיחות, רישוי, תקינה, פיקוח וכו'.

על הרשות המקומית מוטלת אחריות כוללת הן להקמה והן לתחזוקה ולבטיחות של מתקני הספורט שבבעלותה. אומנם בכל מתקן ופעילות ספורטיבית יש סיכונים, אך על הרשות לצמצם אותם ככל

¹⁴ מסתבר שלקבוצה היו עוד הצלחות ויש עוד מידע בתחום הספורט במועצה. הדף לא מעודכן לשנה זו.
¹⁵ הרמב"ם כבר כתב בהלכות דעות ד, יט: "ועוד כלל אחר אמרו בבריאת הגוף: כל זמן שאדם מתעמל ויגע הרבה ואינו שבע, ומעיו רפים--אין חולי בא עליו וכוחו מתחזק, ואפילו אכל מאכלות הרעים; וכל מי שהוא יושב לבטח ואינו מתעמל, או מי שמשעה נקביו או מי שמעיו קשים--אפילו אכל מאכלות טובים ושמר עצמו על פי הרפואה, כל ימיו יהיו מכאובים וכוחו תשש. ואכילה גסה לגוף כל אדם כמו סם המוות, והיא עיקר לכל חולאים".

האפשר, וזאת, בין היתר, באמצעות תכנון נכון, התקנה נכונה, קיום הסדרי בטיחות נאותים, ביצוע בדיקות תקופתיות אשר יבטיחו את השימוש בהם ועבודה לפי הכללים והתקנים הנדרשים.

דברי חקיקה רלבנטיים: חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 והתקנות והצווים על פיו, חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, התשכ"ג – 1962 והתקנות שתוקנו על פיו.

מעט ממכון התקנים

מכון התקנים פרסם "מספר טיפים לשימוש בטוח במתקני סל" כדלקמן:

קיים תקן ישראלי [ת"י 5515, חלק 1](#) "ציוד ספורט: ציוד כדורסל- דרישות תפקוד ובטיחות ושיטות בדיקה". למתקני סל לסוגיהם. על פי חוזר של משרד החינוך ודרישות של מנהל הספורט יש לבצע בדיקות על פי תקן זה.

בין היתר בתקן התייחסות להגנה מפני חלודה, ריפודים והגנות, ביסוס מתקנים, אביזרי חיבור, תילוי והרמה, הילכדות איברים, הגדלת אורך חיי המוצרים. יש לבצע בדיקה של כל מתקן, על-ידי מכון התקנים הישראלי או מעבדה מוסמכת לתקן זה, אחת לשנה.

זיהוי ליקויים אופייניים לעמוד סל פגום:
יש להסתכל על המתקן ולנסות להבחין אם הוא מתוחזק ברמה נאותה:
בסיס המתקן- לבדוק אם קיימים סדקים בבטון אליו מחובר המתקן.

1. עמוד המתקן- לבדוק אם בעמוד הברזל יש נגעי חלודה או ריקבון.
2. לוח המתקן- לבדוק אם הוא סדוק.
3. טבעת המתקן- לוודא שאין בה סימני חלודה, שברים, חלקים חדים או בולטים שבהם יכולות להילכד אצבעות המשחקים.
4. יש לשים לב אם מיקום מתקן הכדורסל נמצא במקום של היקוות מים כגון: קרבה לים, דשא המושקה על בסיס קבוע או לחות מוגברת. במקרה זה יש לבדוק את המתקן לעיתים תכופות יותר, בשל הבליה המואצת מהלחות.
5. חלקים חדים או משטח פגום בשטח המשחק ליד הסל.

אם נמצא אחד מן הליקויים יש לאסור על המשתמשים לשחק במתקן ולהתריע בפני הנהלת בית הספר או הרשות המקומית.

באולמות הספורט יש לבחון גם כשלים נוספים כגון: העדר מגנוני אבטחה, אביזרי הרמה לא תקינים, היעדר גובלי חירום במתקנים חשמליים ועוד

כמו כן, יש לבחון את המשטחים באולמות הספורט. קיים תקן ישראלי לבדיקות משטחים באולמות ספורט – פרקט ומשטחים מלאכותיים (ת"י 5516). הבדיקות מתייחסות לתפקוד הספורטיבי של המשטח ולדרישות הבטיחות. בדיקות לפני התקנה כוללות בדיקת תשתית טרם הרכבת המשטח.

רישוי עסק

כדי להבטיח את הסדר הציבורי ואת שלום הנמצאים באולמות הספורט, יש לקיים בהם הסדרי בטיחות נאותים, ובמקרים מסויימים נדרש רישיון עסק.

על פי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, עסק המוגדר טעון רישוי, חייב ברישיון לפתיחתו ולניהולו. בחוק זה נקבע, כי רישוי עסקים בתחום שיפוטה של הרשות המקומית הוא בסמכותו של ראש הרשות או מי שהוא הסמיכו לכך. כמו כן, קובע החוק האמור כי רשות רישוי לא תיתן רישיון עסק, אלא אם כן ניתן לכך אישור מוקדם מהשר או השרים הנוגעים בדבר או ממי שהם הסמיכו לכך, וכי פעילות עסק טעון רישוי ללא רישיון היא עברה.

בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה-1995 נקבעו עסקים טעוני רישוי בהתאם לסעיף 1 לצו הקובע: "העסקים המפורטים בתוספת הם עסקים טעוני רישוי". בהקשר לנדון דנן מפורט: "אולם ספורט, שמספר המושבים הקבועים בו הוא מעל 500, למעט אולם במוסד חינוכי המשמש את המוסד בלבד" וכן "אולם ספורט, שמספר המושבים הקבועים בו הוא עד 500, למעט אולם במוסד חינוכי המשמש את המוסד בלבד".

לאחר חקיקת חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008, נוסף סעיף לחוק רישוי עסקים 16, ובו נקבע כי "לא יינתן רישיון או היתר זמני לפי חוק זה למיתקן ספורט, אלא אם כן ניתן האישור לכך גם מאת מי ששר התעשייה המסחר והתעסוקה (כיום שר הכלכלה) הסמיכו לכך". בנובמבר 2010 פרסם שר התעשייה, המסחר והתעסוקה את צו רישוי עסקים (מיתקני ספורט טעוני אישור), התשע"א-2010. בצו זה נקבע כי "מיתקן ספורט שמספר המושבים הקבועים בו הוא מעל 500 הוא מיתקן טעון אישור לפי סעיף 2(א) לחוק".

טור א' מס' סד'	טור ב' תיאור העסק טעון הרישוי	טור ג' מטרות הרישוי						טור ה' אי פרסום מפרט אחיד או מפרט אחיד חלקי (לפי המספר הסידורי של המטרות בטור ג')	טור ו' תוקף רישיון (בשנים)	טור ז' חיקוק אחר
		1	2	3	4	5	7			
		הבטחת איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים	מניעת סכנות לשלוש הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות	הבטחת בטיחותם של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו	מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים או בתרופות	הבטחת בריאות הציבור לרבות תנאי תברואה נאותים	קיום הדינים הנוגעים לכבאות			
7.7 ד	אצטדיון, אולם ספורט, שמספר המושבים הקבועים בו הוא מעל 500, למעט אולם במוסד חינוכי המשמש את המוסד בלבד		+	+			+		1 31 ביולי	
7.7 יא	אצטדיון, אולם ספורט, שמספר המושבים הקבועים בו הוא עד 500, למעט אולם במוסד חינוכי		+				+		1 31 ביולי	

										המשמש את המוסד בלבד ואצטדיון או אולם ספורט לעריכת פעילות ספורט בלא קהל	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

מניעת אלימות בספורט

חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008 נחקק בעקבות אירועי אלימות רבים במגרשי הספורט, ועל בסיס מסקנות ועדות שונות, בכלל זה ועדת החקירה הפרלמנטרית בנושא האלימות בספורט, שעסקו בנושא והמליצו על כלים להתמודדות עם התופעה. החוק קובע הקמת מועצה למניעת אלימות בספורט, תנאים לקיום אירוע ספורט, שמירה על הסדר הציבורי וביטחון הציבור באירועי ספורט, חובת מינוי בעלי תפקידים שונים ותנאי הכשירות הנדרשים לכך. כמו כן, החוק קובע היבטי בטיחות שונים, ונקבעו בו הוראות עונשיות וסמכויות אכיפה ועונשין.

תחזוקה

התחזוקה חשובה הן לצורך מניעת נזקים והן לצורך נראות ויעילות השימוש באולם הספורט על כל מתקניו.

תקנות הבטיחות במקומות ציבוריים (אסיפות), התשמ"ט-1989, קובעות, כי "במגרש ספורט ובאולם ספורט יוחזקו במצב תקין וראוי לשימוש המיתקנים, הסידורים והדברים האחרים שהותקנו בהם". מלבד זאת, אין חקיקה או כללים ממוקדים בתחום הנדון. ואומנם, ברור כי יש לטפל באופן שוטף באולם ומתקניו ולתקן ליקויים, וזאת באמצעות תכנית סדורה שתחליט עליה הרשות המקומית, לאחר היוועצות באנשי מקצוע, הכוללת ביצוע בדיקות בטיחות תקופתיות ובדיקות תחזוקה שוטפות, על פי תקנים ואמות מידה.

נגישות אולם הספורט

פרק ה'1 בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, עוסק ב"מקום ציבורי ושירות ציבורי", שאולם ספורט של רשות מקומית נכלל בהתאם לחוק.17

לפי סעיף 19ב לחוק: "אדם עם מוגבלות זכאי לנגישות למקום ציבורי ולשירות ציבורי". "נגישות" מוגדרת: "אפשרות הגעה למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקניהם והשתתפות בתכניות ובפעילויות המתקיימות בהם, והכל באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי (סעיף 19א).

מקום ציבורי כולל לפי חוק זה: "מקום לספורט ומשחקים". הוראות בדבר הנגשה הדרגתית של מקומות ציבוריים לאנשים עם מוגבלות מובאות בחוק השוויון ובחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. ובתקנות שהותקנו מכוחם.

17 בעניין "מקום ציבורי" ר' התוספת ראשונה (אולם ספורט מופיע בס' 3) וסעיפים 19ה, 19ז ו-19ט. בעניין "שירות ציבורי" ר' התוספת השניה (שירות ספורט בס' 5) וסעיפים 19ה, 19ו ו-19יב.

כדי להנגיש מתקן ספורט לאנשים עם מוגבלות על הרשויות המקומיות לבצע את ההנגשה בהתאם לתקנות ולדאוג בין היתר להתקנת מקומות חניה בסמוך למתקן, לגישה נוחה ובטיחותית, להנמכת מדרכות, להסרת מכשולים, לבניית פג'שים, להתקנת שירותי נכים, לשילוט מתאים ולהתקנה של מקומות ישיבה מיוחדים.

הנושאים העיקריים בתחום הנגישות שיש לבחון יישומם: חניית נכים, כניסה נגישה, כסאות נגיש, מעלית, שירותי נכים, מערכת הכוונה קולית / סימונים.

ממצאים

1. כללי

האולם מכיל כ-500 מקומות.

יש לברך על העובדה, כי מנהל מחלקת הספורט מבקש למצות את הפוטנציאל של האולם ואכן האולם רוחש פעילות בכל ימי השבוע. בחלק מהימים הפעילות מתקיימת מבוקר עד ערב.

באולם מתקיימות פעילויות של בית הספר הסמוך, קבוצות כדור-סל, חוגים ותושבים. לפי דיווח מהשטח (מתושבים) עולה כי בזמן תחרות, מספר הנכנסים לאולם הוא מעל 500.

כאמור לעיל, אולם הספורט בנהורה פעיל במשך כל השבוע וכדברי מנהל מחלקת הספורט: "אי אפשר להכניס סיכה". מתברר שאין אפשרות לקיים את כל הפעילויות שהיו מעוניינים לקיים הן במסגרת המתנ"ס והן במסגרת יוזמות תושבים ויישובים.

המלצות

על המועצה לבחון את היקף הפעילות הרצוי, פיזור התושבים, גידול האוכלוסיה ועוד ובהתאם לכך להיכנס לתכנון ארוך טווח ולבחון הקמת אולם ספורט נוסף או שדרוג אולם קיים.

2. בדיקות בטיחות

ממצאים

בבדיקה לא מקצועית של הביקורת (בליווי היועצות בהנדסאי) נראו מתקנים חדשים לסלים ונמסר שהם לפי תקן בטיחותי. בהיעדר הכשרה מקצועית ותקציב, בידי הביקורת לא נבדקו סיכונים לכשלים שונים כגון: העדר מנגנוני אבטחה, אביזרי הרמה לא תקינים, היעדר גובלי חירום במתקנים חשמליים ועוד. מסתבר שבעת הפסקת חשמל, יש בעיות שונות במתקן ההרמה של הסל.

לצורך קבלת רישוי עסק, יועץ בטיחות בדק את האולם במאי 2022. לפני מועד זה, לא היה רישוי עסק ולא בדיקת בטיחות בתוקף. עולה, כי מצב כגון זה נהג גם בעבר.

בבדיקת הביקורת, נצפו חורים בפרקט ובמרצפות, בועות אוויר בפרקט, ברגים בולטים בקירות, אביזרי חיבור של הפרקט בולטים בשולי המגרש, לייסט מתכת שאינו מחובר כראוי לרצפה, סולמות המונחים ליד מושבי הקהל (שלפי דיווח תושבים - ילדים עלו עליהם באופן שהיווה סכנה מוחשית), ספסל שהונח באופן לא בטיחותי ליד ספסלי הקהל – כל אלו מהווים סיכונים בטיחות ועלולים להסב נזקים לבאי האולם.

להלן מצורפות תמונות.

בעת בדיקת הביקורת, בשיחות עם הורים לילדים עלו תלונות על חוסר בטיחות במעבר מבי"ס לאולם בנהורה וכן בהורדה ובאיסוף של ילדים מחוגים, בהיעדר מקום מתאים לעצירה, ישנה סכנה להולכי הרגל, שכן יש עצירת רכבים במקומות מסוכנים.

המלצות

הביקורת ממליצה על בדיקות בטיחות שגרתיות באופן כזה שתוקפן יהיה למשך כל ימי השנה. הביקורת ממליצה לא להסתמך רק על בדיקת בטיחות לצורך רישוי עסק, אלא לוודא קיום בדיקות לפי הצורך הבטיחותי בפעילויות השוטפות בשימוש באולם ובמתקניו.

הביקורת ממליצה לתחזק את כל הדרוש תחזוק ולתת דגש על הנושא הבטיחותי.

הביקורת ממליצה לבדוק אפשרות לתוספת מקומות חניה באופן בטיחותי למשתמשי הדרך ולדאוג לאכיפת הדין לשם מניעת סכנת בטיחות בדרכים.

3. רישוי עסק

ממצאים

בבדיקת יועץ הבטיחות, בהתייחסות לקטגוריה: "תפוסת קהל נטו: כמות קהל מאושרת במקום, כולל שילוט מתאים (באזורי התקהלות)", נכתב "קיים 498".

בשלט המועצה המקובע לקיר האולם מכתב: "תפוסה מקסימלית במקום 500 איש".

כפי שנמסר בידי מנהל מחלקת הספורט, אולם הספורט בנהורה יכול להכיל עד 500 משתתפים – ובפועל, לפי דיווחי תושבים, נכנסים יותר – והוא חייב ברישוי כאמור לעיל. זאת ועוד, מאחר ומתקיימות בו תחרויות ספורט, יש צורך ברישוי עסקים גם ללא התחשבות במספר המשתתפים. הביקורת מעירה, כי אין לאפשר את פעילות אולם הספורט ללא רישיון עסק.

בתחילת בדיקת הביקורת לא היה לאולם רישוי עסק, אך נאמר ש"זה בעבודה", ואכן בהמשך ניתן אישור רישוי עסקים. מתברר, שלצורך הפעלת קייטנה נדרשו לרשיון העסק מגורמים אחרים – המתנ"ס המפעיל.

מבדיקת הביקורת עלה, כי במשך השנים האחרונות היו תקופות שבהן לא היה אישור רישוי עסקים בפועל. להלן התקופות שבהן היה רישוי עסק:

31.12.2017 – 8.3.2016

1.8.2018 – 11.2.18

31.12.2020 – 5.3.2019

31.12.2023 – 12.6.2022

יוער, כי אולם הספורט בתלמים ללא רישוי. ההסבר של מנהל הספורט, שהאולם משמש את בית הספר. הביקורת מעירה, שיש צורך ברישוי שכן האולם משמש גם לקבוצת כדורשת.

ממש לפני סיום כתיבת הדוח, מסתבר שבימים אלו האחריות על אולם הספורט עוברת למתנ"ס. הביקורת לא הצליחה לבדוק נושא זה לעומק, שכן המתנ"ס רק התחיל לבדוק את הנושא לפני שנכנס להפעלה.

התברר, כי אין אישור רישוי עסקים, שכן חסרים מספר אישורים כמו אישור כיבוי אש ויועץ בטיחות. רק לאחר מכן יגישו לבקשת רישוי עסק.

המלצות

רשיון העסק אינו אקט פורמלי בלבד, אלא נועד גם כדי להבטיח את הסדר הציבורי ואת שלום הציבור באמצעות קיום הסדרי בטיחות נאותים. הרשיון מצמצם את סיכוני המועצה בהיבטים שונים ובעיקר בתחום הרגולטיבי, הנזיקי והמשפטי.

על המועצה לוודא קיום רישוי עסק לאורך כל ימות השנה.

4. מניעת אלימות בספורט

ממצאים

מבדיקת הביקורת עולה, כי מונו סדרנים לחלק מהתחרויות, אך לא פעלו בהתאם לכל הוראות חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008 כגון מינוי מנהל אירוע ספורט ונהל בטיחות בהתאם לנדרש.

המלצות

על המועצה לעמוד בהוראות חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008 ובכלל זה מינוי בעלי תפקידים הנדרשים לפי החוק.

שמירת הכללים תביא, כהגדרת החוק, לקיום הסדר הציבורי, שלום הציבור וביטחונו ובטיחות אירוע הספורט, לפני תחילתו בשעת קיומו ועד בסמוך לאחר סיומו, וניהולו התקין.

5. תחזוקה

ממצאים

יש לברך על שדרוג הסלים ועיגונם עם מתקן חדיש, התקנת לוחות תחרות והתקנת מצלמות (כדרישת המשטרה).

בתלונה שהוגשה לממונה תלונות הציבור נמסר, שאולם הספורט לא נקי פעמים רבות. יצוין, כי הביקורת הגיעה מספר פעמים בשעות הבוקר ומצאה את האולם נקי. מסתבר, כי עיקר הבעיה היא בשעות אחה"צ והערב, שבהן אין מי שדואג לניקיון.

בתחום האסתטיקה ותחזוקת המבנה, בעיקר בחוץ, ניכרת הזנחה של שנים כמתואר להלן:

מחוץ לאולם וסביבו יש פסולת רבה.

יש חלק ממדרגות הכניסה שלא נוח לשימוש.

עשביה בכניסה.

האסתטיקה בכניסה מלאה בכשלים, כגון בורות ביוב מעלה גובה פני הקרקע, אריחים שנופלים מהקירות, שברים שונים, טיח קלוף ועוד.

תחזוקת האולם סובלת בתחומים שונים, כמו: שברים בתקרה האקוסטית, פחים שבורים, שלב שבור בסולם כושר (גם תקלה בטיחותית), עצים שצומחים סמוך לקירות המבנה ופוגעים בתשתיות, סתימות ביוב חוזרות בשירותים (הן של הגברים והן של הנשים), חלקים שחסרים בשירותים, שירותים מקולקלים והצפות מים, במספר ביקורים של הביקורת – חלק מתאי השירותים של הגברים היו סגורים או שירותים עם בעיות שונות כמו חוסר באסלות, ברזים תקולים ועוד, בעיית מים בשירותי הנשים – עקב תקלה של פיצוץ מים, סגרו את הברז הראשי שמוביל מים לשירותים.

השירותים לא עבדו במשך כחודשיים למרות שהיה מדובר בתיקון פשוט ועוד כמתואר בטבלת התמונות שלהלן. סולם גבוה שנועד לטפל בסלים לא תקין: הגלגלים שלו שחוקים וחסרה הגנת פלסטיק שנועדה למנוע שריטות בפרקט, תלונות של שחקנים על נזילות גשם מגג המבנה.

חלק מבעיות הבטיחות שתוארו לעיל, קשורות לתחזוקת האולם ותפעולו כגון חורים בפרקט ובמרצפות, בועות אוויר בפרקט, ברגים בולטים בקירות, אביזרי חיבור של הפרקט בולטים בשולי המגרש, לייסט מתכת שאינו מחובר כראוי לרצפה, סולמות המונחים ליד מושבי הקהל (שלפי דיווח תושבים - ילדים עלו עליהם באופן שהיווה סכנה מוחשית), ספסל שהונח באופן לא בטיחותי ליד ספסלי הקהל.

מלבד אלו, במשך תקופה ארוכה חלק מהמזגנים והמאווררים לא פעלו כראוי. לאחר תחילת בדיקת הביקורת בנושא ובבדיקה חוזרת: המזגנים תוקנו. חלק מהמאווררים לא פעלו.

ממש לפני סיום כתיבת הדוח, מסתבר שבימים אלו האחריות על אולם הספורט עוברת למתנ"ס. הביקורת לא הצליחה לבדוק נושא זה לעומק, אך מהנהלת המתנ"ס התברר כי יש מי שמיועד לתפקיד התחזוקה של האולם.

המלצות

כאמור לעיל, גם בהיעדר כללים ברורים, יש לטפל באופן שוטף באולם ומתקניו ולתקן ליקויים, וזאת באמצעות תכנית סדורה שתחליט עליה הרשות המקומית, לאחר היוועצות באנשי מקצוע, הכוללת ביצוע בדיקות בטיחות תקופתיות ובדיקות תחזוקה שוטפות, על פי תקנים ואמות מידה.

עוד מוצע לקבוע נוהל בנושא ולכלול בו התייחסות לני"ל.

6. נגישות אולם הספורט

החברה נדרשת להתאים את הסביבה בה למגוון רחב ככל האפשר של יכולות אנושיות, כך שהסביבה תאפשר לכל האנשים מכל קשת היכולות לתפקד בה בצורה מיטבית, בטוחה ומכובדת. "נגישות" – מונח המתייחס ליצירת סביבה המאפשרת השתתפות ותפקוד מיטביים.

"נגישות" : אפשרות הגעה למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקניהם והשתתפות בתכניות ובפעילויות המתקיימות בהם, והכול באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי" (סעיף 19א לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998).

מילוי דרישות הנגישות מחייב ביצוע התאמות נגישות שיאפשרו לאנשים עם מוגבלות לתפקד באופן מיטבי, ולמצות את הפוטנציאל האישי שלהם להשתלב ולתרום לחברה.

ממצאים

יש כבש לכניסה לאולם, אך קיימת מדרגה קטנה מהכביש לכיוון המדרכה. הכניסה לאולם אינה חלקה ונוחה לכסא גלגלים.

שרותי נכים – אינם שמישים ויש שם ציוד. הביקורת קיבלה תשובה בסגנון: "לא ראיתי שיש משתמשים שצריכים".

אין מקומות ישיבה מיוחדים / מסומנים ונוחים לכסא גלגלים או לבעלי מוגבלויות.

אין מקומות חניה מסומנים.

המלצות

ראוי להיוועץ עם גורם מקצועי ובהתאם להסדיר את כל הנדרש מבחינת נגישות לפי הכללים ולפי הצורך.

7. נספח תיאור מצב תחזוקה, ניקיון ובטיחות

		תחום הבטיחות והתחזוקה – פס מתכת שהתרומם (תקלה חוזרת מעת לעת).
		תחום הבטיחות והתחזוקה – מרצפת שבורה.

		תחום הבטיחות והתחזוקה – ברגים בולטים. בעיית חיבור הפרקט.
		תחום הבטיחות והתחזוקה – ברגים בולטים. בעיית חיבור הפרקט.
		תחום הבטיחות והתחזוקה – בעיית חיבור הפרקט ורווח גדול כלפי חוץ – מקור לכניסת לכלוך / מכרסמים וכו'.

		תחום הבטיחות והתחזוקה – בעיית חיבור הפרקט.
		תחום הבטיחות והתחזוקה – ברגים בולטים. בעיית חיבור הפרקט.

		בעיות פרקט
		בעיות פרקט

		בעיות פרקט
		בעיות פרקט

		תחזוקה ואסתטיקה – אריחים נופלים / עשביה
		

		תחזוקה - ואסתטיקה תקרה אקוסטית
		תחזוקה - ואסתטיקה תקרה אקוסטית
		תחזוקה - ואסתטיקה תקרה אקוסטית

		תחזוקה ואסתטיקה לכלוך -
		תחזוקה ואסתטיקה ריצוף חוץ לקוי —
		תחזוקה ואסתטיקה ריצוף חוץ לקוי —

		תחזוקה – ואסתטיקה פסולת וניקוז
		תחזוקה – ואסתטיקה לכלוך וחלק ממדרגות לא נוח לשימוש.
		תחזוקה – ואסתטיקה בורות ביוב מעל גובה הרצפה, ריצוף חוץ לקוי

		תחזוקה ואסתטיקה – שברים / טיח וכו'
		תחזוקה ואסתטיקה - עשביה
		תחזוקה ואסתטיקה – רשת ניקוז לא מחוברת כראוי

		תחזוקה – ואסתטיקה שברים / טיח
		תחזוקה – ואסתטיקה כיסוי צינור מזגן
		תחזוקה – ואסתטיקה שברים / טיח

		תחזוקה – ואסתטיקה שברים בריצוף
		פחים שבורים

		פחים שבורים
		שירותים תקולים
		שירותים חלקים.. ללא

		בטיחות - סולמות
		בטיחות - סולמות
		תחזוקה – עצים בסמוך לקירות האולם

			תחזוקה – עצים בסמוך לקירות האולם
			תחזוקה ובטיחות – חוסר שלב בסולם
			אסתטיקה – ביגוד שנשכח זרוק בפינה ליד השירותים.

סיכום – אולם הספורט בנהורה

הפעילות הגופנית והספורטיבית חשובה לתושבים ועל המועצה לתת שירותים לצורך פעילות זו תוך התחשבות בשיקולים שונים כגון היקף השירות, תכנון המועצה לטווח ארוך, הפעילות השוטפת, התחזוקה והתקציב.

אומנם המועצה אינה מחויבת בהקמת אולמות ספורט, אך ראוי שתשקול זאת לאור גידול באוכלוסיה, פיזור התושבים והצורך. בכל אופן, משיש אולם באחריות המועצה, עליה לוודא תחזוקה וקיום רמת בטיחות באופן ראוי, נגישות, רישוי, תקינה, פיקוח וכו'.

באולם הספורט בנהורה התגלו כשלים שונים בתחום הבטיחות ובעיקר בתחום התחזוקה, האסתטיקה והניקיון. על המועצה לצמצם ככל האפשר את הסיכונים הכרוכים בשימוש באולם הספורט, באמצעות התקנת מתקנים – כולל משטח המשחק - באופן ראוי, קיום הסדרי בטיחות נאותים, ביצוע בדיקות תקופתיות כנדרש וקיום ההוראות למניעת האלימות.

מבדיקת הביקורת עלה, כי במשך השנים האחרונות היו תקופות שבהן לא היה אישור רישוי עסקים בפועל. על המועצה לוודא קיום רישוי עסק לאורך כל ימות השנה, הן מבחינה משפטית והן מבחינה מהותית, שכן רשיון העסק אינו אקט פורמלי בלבד, אלא נועד גם כדי להבטיח את הסדר הציבורי ואת שלום הציבור באמצעות קיום הסדרי בטיחות נאותים. מומלץ למועצה לעבוד באמצעות תכנית סדורה וקביעת נוהל, שתחליט עליה הרשות המקומית, לאחר היוועצות באנשי מקצוע, הכוללת ביצוע בדיקות בטיחות תקופתיות ובדיקות תחזוקה שוטפות, על פי תקנים ואמות מידה.

באולם התגלו מספר תקלות בתחום הנגישות ועל המועצה לתקן את הדרוש תיקון.

תחום התכנון והנגשת הספורט לציבור במועצה לא נבדק במסגרת דוח זה, אך להתרשמות הביקורת משיחות עם הציבור והיכרות עם השטח, מומלץ למועצה לבחון תכנון ראוי לטווח ארוך הלוקח בחשבון גידול באוכלוסיה ולהנגיש את האולמות הקיימים לכל הציבור על גווניו השונים.

דוח ביקורת משרד הפנים - 2021

1. דוח מבקר משרד הפנים – 2021 - הועבר לעיון הביקורת בחודש מאי 2023.
2. דוח הביקורת של משרד הפנים נדון בוועדת ביקורת ואושר במליאה בתאריך 24/05/2023.
3. ועדת הביקורת דנה בדוח משרד הפנים. בישיבה הודגש, כי בפרק ב' לדוח נכתב: "לא נמצאו ליקויים בשנת הדוח" והוועדה בירכה על כך. בפרוטוקול המליאה נכתב, כי "הוועדה מציינת לטובה את העובדה שדוח הביקורת נקי לחלוטין ללא הערות בפעם השניה ברציפות".
4. דוח מבקר משרד הפנים נמצא, כי תוקן ליקוי מהעבר בדבר אי מינוי כל ועדות הביקורת. כאמור בדוח לשנת 2022, הוועדות לא מתפקדות (המצב לא השתנה מאז). הביקורת מעירה כי אין די לדון רק בליקוי בנושא מינוי ועדות (שגם על כך לא קיבלו נתונים מדויקים), אלא גם בתפקודם ועל המועצה לתקן את הליקוי.
5. תחת הכותרת של "סטיה מהדוח האחיד של רואי החשבון בדוח הכספי" נרשם כי בדוח המבקרים נרשמה הפניית תשומת הלב לנספח 2 לטופס 1 בדוחות הכספיים, אשר נכללו בהם, לפי נתוני אגף הגבייה, חובות מסופקים בסך 35,508 אלפי ש"ח, המהווים כ- 56.8% מהסך הכולל של החייבים ליום 31 בדצמבר 2021.
6. דוח מבקר משרד הפנים נמצא, כי לא קיימת במועצה תוכנית לשעת חירום בנושא מתקפת סייבר. בנושא זה, הביקורת כבר העירה בדוח לשנת 2022, כי לא הוכנה בידי בעלי מקצוע בתחום המחשוב תוכנית לשעת חירום בתחום אירועי הסייבר. מומלץ למועצה לפעול בהתאם לדין ולנדרש בהקדם האפשרי.

מנכ"ל מועצה

ממצאים

תושבת פנתה לממונה תלונות הציבור בנושא מנכ"ל המועצה וביקשה לערוך ביקורת בנושא. לטענתה מזה תקופה ארוכה אין מנכ"ל במועצה והניהול השוטף נפגע.

מבדיקת הביקורת: החל מתאריך 1.1.19 המועצה לא העסיקה מנכ"ל, אלא מונה מזכיר וממלא מקום שמילאו תפקיד זה בפועל. משרד הפנים דרש מהמועצה מינוי מנכ"ל בפועל (הנושא עלה גם בדוח מבקרי משרד הפנים לשנת 2021). בשנת 2023 המועצה יצאה במכרז למינוי מנכ"ל ומינתה מנכ"ל. לאחר תקופה של כ-8 חודשים, המנכ"ל התפטר והודיע על כוונתו להתמודד על ראשות המועצה. מאז, שוב אין מנכ"ל למועצה וסגן ראש המועצה נעתר לבקשת ראש המועצה למלא תפקיד ממלא מקום. ראש המועצה הסביר את הדברים בישיבת מליאה והבהיר שהמועצה חודשים בודדים לפני בחירות ואין זה נכון ואפשרי למנות מנכ"ל חודשים ספורים בשלב זה.

המלצות

כמתחייב בדין ולצורך מענה לניהול הכולל והשוטף של המועצה, הביקורת ממליצה למועצה לעשות את כל ההכנות הנדרשות למינוי מנכ"ל ולפעול בהתאם לדין למינוי בהקדם האפשרי.

השביל והאגם ליד נהורה

רשות הניקוז שורק-לכיש הינה רשות סטטוטורית האחראית לנחלים ולסביבתם בעיקר במכלול ההיבטים הבאים: 18

- מניעת הצפות בסביבות נחלים ראשיים על-פי הסתברות התכן המוגדרות בחוק.
 - שימור קרקע ומניעת סחף בתחום הרשות.
 - פיתוח סביבת הנחלים ומרחב אגן ההיקוות לרווחת הציבור.
 - שיקום והשבת מצב אקולוגי רצוי לערוצי רשות הניקוז.
 - התייחסות למי הנגר כמשאב לאומי שיש לנהלו בתבונה.
 - שיתוף הציבור והגדלת המודעות לנושאי נחלי רשות הניקוז.
- בהמשך לפנייה של תושבת האזור, נבדקו תקלות בטיחות באזור נהורה בפרויקט שרשות הניקוד הקימה.

ממצאים

לפני פירוט הממצאים, יש לשבח את יוזמות רשות הניקוז שעבודתה החשובה ניכרת במועצה וברשויות אחרות שבאחריותה.

בביקור בשטח התגלו מספר תקלות:

1. בוצע אגם שלפי התוכנית מנקז מי גשמים מהנחל, אך בפועל הוא מלא במי ביוב – גם בקיץ כשהנחל לא זורם.
2. אין גדר בטיחות ואין שילוט.
3. משאבת ביוב ושוחת ביוב נמצאים בסמוך לאגם. פעמים רבות המשאבה תקולה וכן יש סתימות שגורמות לביוב לזרום ולגלוש לכיוון האגם.
4. יש עשבייה רבה בצמידות לשביל הסמוך (טיילת) שמקשה על המעבר הרגלי וקיים חשש לנחשים על השביל.

בשיחה עם נציגי רשות הניקוז עלה שהם מודעים למה שיש לבצע בהתאם לנ"ל שנמצא על שולחנם.

הם ביצעו כיסוח עשביה עונתי, ירססו למניעת יתושים ומתכוונים לטפל בכל הנדרש בהקדם האפשרי.

תקלות הביוב אינן באחריותם, אלא באחריות המועצה, אך הם מצידם יעשו את כל מה שניתן לתיקון הנדרש כולל בניית חסימה מבוטנת וכיסוח עשביה.

תמונות מספ' 23'

תיקון ליקויים 2023

אבטחת מידע ושמירה על הפרטיות

בתחום אבטחת המידע ושמירה על הפרטיות בשנת 2022, נבדקו

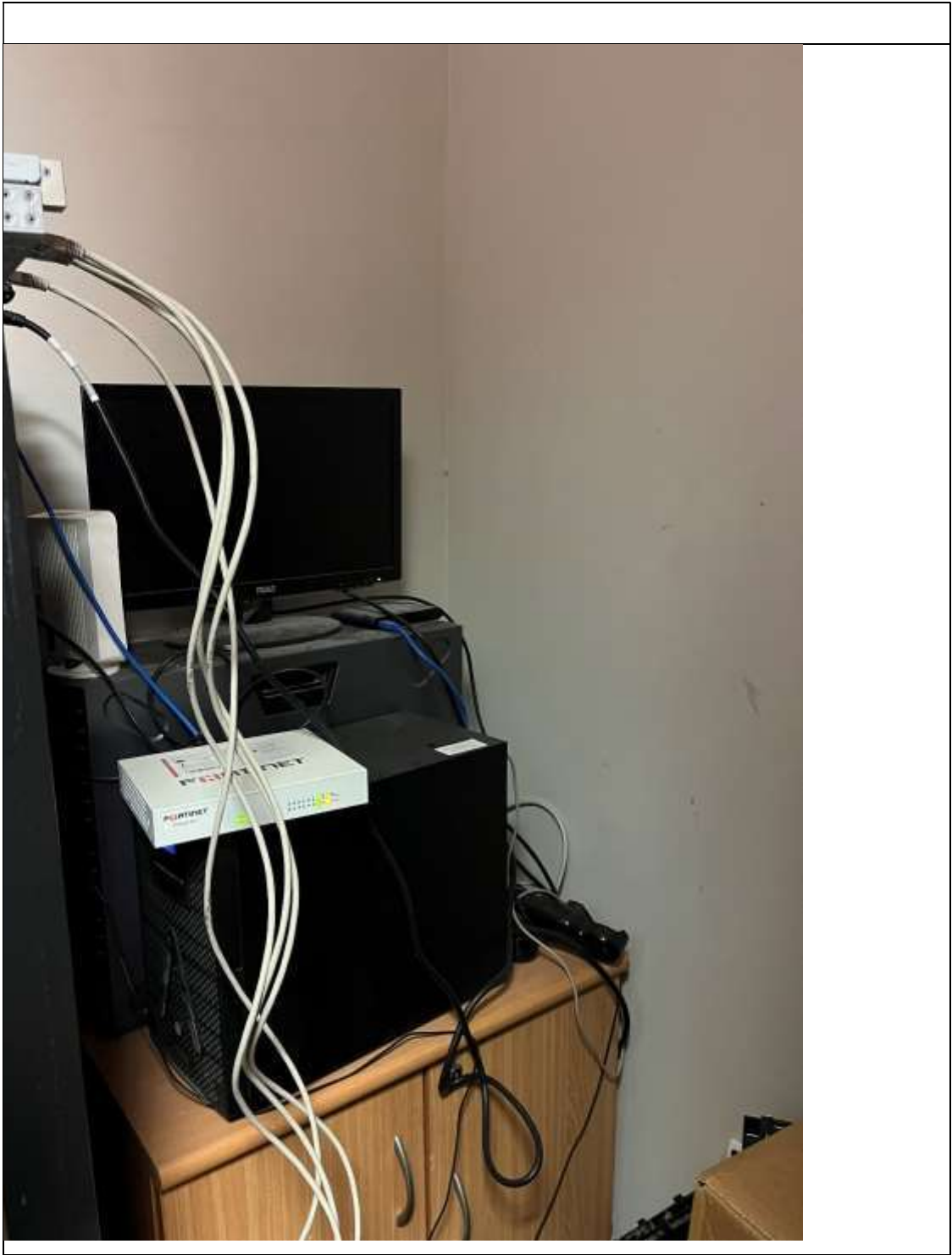
הנושאים הבאים:

1. מבוא, דיון כללי ומישור נורמטיבי
 2. מסמך הגדרות מאגר
 3. רישום מאגרי מידע
 4. חובת מבקש מידע, זכות העיון ותיקון מידע
 5. נהלי אבטחת מידע
 6. מסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים
 7. ועדת היגוי לתחום אבטחת המידע
 8. תוכנית לבקרה שוטפת ובכלל בתחום המחשוב
 9. מיפוי מערכות המאגר, ביצוע סקר סיכונים וביקורות תקופתיות
 10. תקצוב אבטחת מידע
 11. הדרכה וקיום אבטחת מידע אצל עובדים
 12. חומת אש (FireWall), אנטי וירוס ואבטחת תקשורת
 13. שמירה, גיבוי ושחזור של נתוני אבטחה
 14. רישוי תוכנות
 15. אבטחה פיזית וסביבתית
 16. ניהול הרשאות גישה וזיהוי ואימות
 17. חיבור התקנים
 18. בקרה ותיעוד גישה
 19. תיעוד של אירועי אבטחה
 20. עיר חכמה
 21. מיקור חוץ
 22. מינוי ממונה אבטחת מידע
 23. מינוי ממונה הגנה על הפרטיות
- לשם הקיצור, הביקורת מצאה, כי המועצה לא נערכה לתיקון הליקויים שנמצאו, אשר חלקם פשוטים לתיקון, ומפנה את המועצה לדוח 2022.

כך, נמצאו מחשבים דלוקים במשרדים, עם אפשרות גישה ללא סיסמה, אי שינוי סיסמאות, אי הדרכות ועוד ועוד. מאחר ולא היה שינוי מהדוח הקודם, אין צורך לפרט.

רק לשם הדוג', להלן תמונות חוזרות במהלך שנת 2023.
בתחום זה, הביקורת חוזרת על המלצתה לקיים את הוראות
התקנות בעניין האבטחה הפיזית והסביבתית.

הקודן בכניסה לחדר ארכיון ולא בנפרד. נצפו מקרים שהדלת
נותרה פתוחה

אומנם לא חלף זמן רב מאז הביקורת, אך כיוון שהמועצה לא החלה
לפעול לשם תיקון הליקויים, הביקורת חוזרת לעורר את המועצה
לנושא.

הליקויים חושפים את המועצה לסיכונים שונים בתחום אבטחת המידע
ובאופן כללי לפגיעה בפרטיות, ברציפות וביעילות התפקודית כמו גם
חשיפה לתביעות.

על המועצה לתקן את הליקויים שהועלו בדוח בנוגע לפעולותיה בתחום
אבטחת המידע והגנת הפרטיות, לפעול לפי מדיניות סדורה וכוללת,
לפעול לרמה תשתיתית וטכנולוגית מתאימה, להעלות את המודעות
לחשיבות הנושא בקרב העובדים ולהעמיד לרשותם את האמצעים
הנדרשים.

על המועצה להגביר את העמידות הן בפני פגיעה במערכות המידע שלה
ובפרטיות והן לצורכי הגנה על רציפות תפקודית ותפעול כלל השירותים
לטובת הציבור.

על מנת לפעול כראוי בתחום אבטחת המידע והפרטיות, על המועצה לפעול בהתאם לדיני אבטחת המידע והגנת הפרטיות והביקורת המליצה על הפעולות הנדרשות גם מעבר למחויב על פי דין.

בטיחות בורות ביוב באזור נהורה

כבר בדוח הביקורת לשנת 2016 עלה נושא בורות הביוב הפתוחים בנהורה. מדובר בסכנה גדולה של בורות עמוקים פתוחים.

הנושא עלה גם בבדיקת תיקון ליקויים בשנת 2019 שבה התברר כי הליקויים לא תוקנו.

בשנת 2022 הוגשה תלונה בנושא שהתבררה כצודקת. בשנת 2023 המצב עדיין לא תוקן והביקורת רואה זאת בחומרה.

לציין לטובה, כי תוקנו תקלות שהיו בעניין גידור תחנת שאיבת הביוב בסמוך לנהורה. הפרצות נסגרו והחלו לנעול את השער.

תמונות מספ' 23'

תקלה שתוקנה – שער נעול

השער נעול, אך הגדר פרוצה

המלצות

כבעבר, הביקורת קוראת לתיקון מיידי של המצב הבטיחותי בבורות הביוב בנהורה.

הביקורת חוזרת על המלצתה לבחון את המצב בכל שטח השיפוט של המועצה, ולהנחות את הוועדים ואנשי המקצוע בתחום ולעשות את הניתן על מנת למנוע חשיפה לסכנות לבני אדם, לבעלי חיים, למקורות המים ולסביבה בכללותה.

תחנות ההסעה

בבית ספר בבני דקלים – בשנת 2021 נוספה גדר בטיחות ונצפתה יותר הקפדה על אי חניית הורים בתחנת ההסעה. בביקורת חוזרת בשטח בשנה זו – 2022 נצפתה אחראית שמונעת ירידה לא בטיחותית של ילדים לכביש, אך עדיין נצפו הורים עוצרים וחונים את מכוניותיהם בתחנות ההסעה באופן מסוכן.

בתחילת שנת הלימודים 2023-ה'תשפ"ד, הביקורת מצאה שוב תקלות בטיחות. הורים המעבירים את ילדיהם – וכן ילדים שעוברים לבדם – שלא דרך המדרכות ואף מעבר למעקות הבטיחות ובין אוטובוסים בעת עצירתם להורדת תלמידים בבית ספר בנהורה.

הורים עוצרים מכוניות בתחנות ההסעה ובסמוך אליהן באופן שגורם לאוטובוסים לסטות ממסלול בטוח ואף לחצות קו לבן רציף ולעיתים לחנות שלא בתחנת ההסעה.

לטובה יצוין, שנוספה גדר בטיחות ניידת בעת שעות העומס לצורך חסימת הכביש מנסיעת רכבים פרטיים, אך החסימה לא מלאה ומעת לעת רכבים עוברים משני צידיה.

בביקורת הקודמת נמסר ממחלקת הנדסה, כי "תוך ימים ספורים" (בתחילת דצמ' 2022) יחלו בביצוע מגרש חניה גדול לרכבים פרטיים עם כניסה נפרדת שלא צמודה לחניית האוטובוסים. מגרש חניה זה יקל על העומס בסמוך לבית הספר וכן יצמצם בעיות בטיחות. הביקורת בירכה על התשובה, אך בפועל הדברים לא עברו לביצוע. כמו כן, פתרון זה לא עונה על הליקוי בתחנות ההסעה כאמור לעיל.

חלק מהדברים ונוספים עלו בממצאי מבקר המדינה, שהוזכרו גם בביקורת הקודמת. כדי להציב את הדברים כדיוקם, הביקורת חוזרת על ממצאי עובדי משרד מבקר המדינה אשר בדקו את תחום תחנות ההסעה בשלושה בתי ספר בתחומי שיפוטה של המועצה וכן בתחנות הסעה בחמישה יישובים והעלו את הממצאים הבאים בלשון זו:

בתחנות האיסוף וההורדה בבית הספר ביישוב בני דקלים - שבו לומדים כ-800 תלמידים, 100 תלמידי גנים וכן עובדים כ-80 עובדי הוראה - אכן הותקנו גדרות הפרדה, ואולם התחנות אינן מקורות, אינן מסוככות ואינן בנויות במתחם פנימי. כפי שניתן לראות בתמונה 4, קשה להמתין בהן בעת שהשמש קופחת או בעת שיורד גשם. עוד עלה כי במקומות המסומנים כמיועדים לתחבורה ציבורית חונות מכוניות פרטיות של מורים והורים. נוסף על כך, לא נשמרים כללי הבטיחות הן בעת שמאות תלמידים המגיעים לבית הספר בו בזמן בארבעה-חמישה אוטובוסים,

והן בעת שעשרות מכוניות מתוך היישוב מורידות בבית הספר תלמידים (שאינם זכאים להסעות). גם בסוף יום הלימודים, בעת שמתבצע איסוף של חלק גדול מהתלמידים באותה שעה, שורר דוחק רב במקום והבטיחות אינה נשמרת, כפי שניתן לראות היטב בסרטון המצורף שצולם ביום גשום.¹⁹

כך למשל, הובא בדוח כי בתחנות הסעה בכניסה לבית הספר הממ"ד בני דקלים, תחנות ההסעה אינן מקורות, והן אף אינן מרוכזות במתחם נפרד אלא פזורות בכניסה לבית הספר.

המועצה האזורית מסרה למבקר המדינה בתשובתה ממרץ 2021, כי **בני דקלים** הוא יישוב חדש, תחנת האיסוף הקיימת בו היא זמנית בלבד (אך עומדת בקריטריונים שפורטו בחוזר המנכ"ל מדצמבר 2018), וכבר התקבל ממשד התחבורה אישור לתכנון תחנה קבועה לאיסוף ולהורדה של תלמידים, ואולם כיוון שהתכנון תוקצב בחסר המועצה נמצאת בשלב של "איגום תקציבי" ו"היא מקווה להתקדם בבנייתה עוד השנה". בביקורת חוזרת, טרם בוצע.

עוד עלה ממצאי מבקר המדינה, כי לא הותקנו בין תחנות ההסעה ובין הכביש הראשי העובר ביישוב גדרות הפרדה כנדרש.

בעניין זה מסרה המועצה האזורית בתשובתה, גם למבקר המועצה, כי אין היא סבורה שנקבעה הנחיה או תקנה ולפיה יש להתקין מעקות בטיחות החוצצים בין חזית התחנה לכביש.

זאת ועוד, בביקורת חוזרת של תיקון הליקויים גם במסגרת ביקור בשטח, התברר כי המועצה עדיין לא תיקנה את הליקוי באי הסדרת קירוי לתחנות האיסוף בבני דקלים.

תמונות מספ' 2023:

מידי יום עשרות מכוניות עוצרות וחונות במקומות אסורים
לעצירה וחניה

מידי יום עשרות מכוניות עוברות קו לבן רציף ליד אוטובוסים
המנסים לתמרן בדרך צרה. ילדים עוברים בין המכוניות
והאוטובוסים.

אוטובוסים עוברים קו לבן רציף בדרך צרה ליד אוטובוסים חונים ונוסעים.
ילדים עוברים בין המכוניות והאוטובוסים.

רכבים פרטיים בחניה על המדרכה

המלצות

הביקורת חוזרת על המלצותיה הקודמות:

מבקר המדינה קבע, כי על המועצה האזורית לכיש להסדיר את שמירת כללי הבטיחות בסביבות תחנות האיסוף וההורדה בבתי ספר ביישוב בני דקלים ובכביש הגישה אליהם. כדי להגביר את בטיחות התלמידים המחכים לרכבי ההסעות בתחנות האיסוף והפיזור של תלמידים בכל יישובי המועצה, מוטלת עליה החובה להתקין מעקות הפרדה.

הביקורת חוזרת על המלצותיה מדוח הביקורת לשנת 2021 בעניין תחנות ההסעה ושוב מעירה על הצורך למלא אחר כל דרישות הבטיחות כולל גידור, הפרדה, סימוני מעברי חציה, אמצעי האטת כלי רכב ושילוט כנדרש. הקפדה על הקמת תחנות הסעה תקניות ועל מילוי דרישות הבטיחות תסייע לצמצום פגיעות ותאונות ומחויבת לשם שמירת שלומם וחייהם של התלמידים המוסעים.

לדעת הביקורת, שמירת הבטיחות מחייבת פעולות, גם כאלו שלא מפורשות בתקנות ובהנחיות.

הביקורת קוראת לפעול באופן מיידי לתיקון ולהעלאת רמת הבטיחות במסופי ההסעה הסמוכים לבתי הספר בהתאם להמלצותיה ולנדרש בהתאם לנסיבות.

בדוח הביקורת לשנת 2021 הביקורת קראה למועצה לפעול באופן מיידי וראשוני באמצעות קיום ההוראות המחייבות של הדין וחוזר מנכ"ל. כל מי שבוחן אפילו לרגע את המצב באזור תחנות ההסעה בבני דקלים, גם ללא עין מקצועית, מבין שיש צורך בתכנון ובביצוע מסלולי נסיעה, חניה, שילוט, תחנות תקניות, גדרות הפרדה ועוד.

מבדיקה מול מחלקת ההנדסה נכון לספי' 2023, מסתבר שהמועצה קיבלה כ-1,200,000 ₪ לטובת ביצוע, אך מאחר ואין תכנון, היא נאלצה להשיב את הכספים. ממחלקת הנדסה נמסר, כי הם הכינו הצעות מחיר ונכונים לצאת לתכנון כבר ממרץ '23, אך אין הזמנה מאת המועצה.

כמו כן, הומלץ לקדם תוכניות חינוכיות ולפעול מול ההורים בנוגע לאחריותם כלפי ילדיהם בתחנות האיסוף וההורדה, בזמן הנסיעה, בחציית כביש ובכל הכרוך בנסיעה למוסדות החינוך ובחינוך ילדיהם לשמירת הבטיחות.

הנה כי כן, המצב הבטיחותי בכי רע ועל המועצה לתקן את המצב לאלתר.

זאת ועוד, הומלץ על הדרכה והקפדה מול הנהגים גם בכל הכרוך לסביבת תחנות ההסעה. כך למשל, יש להדריך את הנהגים שלא יחלו בנסיעה עד להשלמת עלייתם או ירידתם של התלמידים מרכב ההסעה

והתרחקות ממנו עד למרחק ללא סכנה מפני פגיעה מרכב זה או מרכבים אחרים. יש למנוע מצבים שבהם התלמידים לא יהיו בשדה הראיה של הנהגים.

לדעת הביקורת, ראוי לשלב עד כמה שניתן פעילות משטרתית באזור הסעות התלמידים (ולפעול עם משמרות בטיחות בדרכים בשילוב התלמידים בעוד בתי ספר ברחבי המועצה). מלבד התחום הביטחוני, שלא נדון בדוח, מדובר גם בהיבט בטיחותי. פעילות שיטור גלויה וסמויה תביא לשיפור נהיגה והקפדה על שמירת חוקי התנועה של נהגים, הורים והולכי הרגל.

הסעת תלמידים ללא שימוש בחגורות בטיחות ובעמידה

בבדיקת תיקון הליקויים בתחום חגירת החגורות, הביקורת חוזרת על ממצאיה והמלצותיה. נמצא שהליקוי לא תוקן. בדיקה חוזרת, כולל פניית הורים, העלתה כי עדיין רבים מהתלמידים אינם חגורים. נצפו מספר מקרים של תלמידים שהוסעו בעמידה.

הסעת תלמידים ללא חגורות ובעמידה חושפת אותם לסכנה. על המועצה לפעול לאכיפת תקנות התעבורה והוראות הסכמי ההסעות בכל הקשור לחגורות הבטיחות ולנסיעה בעמידה ולנקוט אמצעים נגד הקבלנים המפרים את הוראות הבטיחות.

ועדות הביקורת בוועדים המקומיים

1. בסעיף 130א(א) לצו המועצות האזוריות נקבע, כי על המועצה האזורית לבחור לכל ישוב שבתחום שיפוטת ועדת ביקורת מבין תושביו אשר אינם חברי ועד מקומי, מרשימת תושבים שיציעו את מועמדותם; מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה.²⁰
2. על ועדת הביקורת לבדוק אם החלטות הוועד המקומי הוצאו לפועל כדין, לבדוק את חשבונות הוועד ולוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר וכן לבדוק אם תוקנו ליקויים בפעולות הוועד המקומי אשר נמצאו בביקורות קודמות.²¹
3. לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה.²²
4. מועדים - בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח ביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותאפשר לו להעיר הערות לטייטה בתוך שלושים ימים; ועדת הביקורת תקיים דיון בהערות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי.²³
5. בתוך חמישה חודשים מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי ועדת הביקורת של המועצה את דוח הביקורת הסופי; דוח הביקורת יהא פתוח לעיון כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי הישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה.²⁴
6. חשיבות הוועדה גבוהה מסיבות כלליות של ביקורת על גוף ציבורי ובאופן ייחודי בשל מהות עבודת הוועד המקומי.

ממצאים

7. במשך שנים לא מונו ועדות ביקורת בוועדים המקומיים. המועצה מינתה חברי ועדת ביקורת לוועדים המקומיים רק ביוני 2016. גם לאחר המינוי, ועדות ביקורת כמעט ולא התכנסו, הוועדים כלל וכלל לא עבדו מול הוועדות, הוועדות לא הגישו דוחות והמועצה מצידה לא ביקשה דוחות. נכון למועד ביקורת קודמת בשנת 2018, ובמשך השנתיים שקדמו לה, ועדות הביקורת חדלו לתפקד לחלוטין.

20 סעיף 130א(ב).

21 סעיף 130א(ג) לצו.

22 סעיף 130א(ד) לצו.

23 סעיף 130א(ה) לצו.

24 סעיף 130א(ו) לצו.

8. בסוף שנת 2020 המועצה מינתה חברי ועדת ביקורת בוועדים: ניר חן, אחוזם, כרמי קטיף, בני דקלים, זוהר, שחר, נוגה, שדה משה, נטע, מנוחה, שקף, שדה דוד, יד נתן ותלמים.
9. בביקורת לשנת 2022, הביקורת העבירה שאלות למזכירות המועצה בדבר רשימת ועדות הביקורת, דוחות ומסמכים שהתקבלו מאת ועדות הביקורת. נמסר לביקורת כי אין חומר בנושא ולא נמצא מישהו שאחראי על הנושא. רק לאחר התעקשות, הביקורת הופנתה לפרוטוקול האמור מסוף שנת 2020.
10. בהמשך לכך, הביקורת הפנתה מכתבי שאלות לוועדים המקומיים. חלק השיבו שאין להם ועדת ביקורת והרוב לא השיבו. חלק מסרו שמות של ועדת ביקורת של האגודה השיתופית. בהקשר לכך יצוין, כי גם רישום המועצה (בהסתמך על הפרוטוקול האמור מסוף שנת 2020) לא נכון, שכן הוא אינו מעודכן. כך למשל, שמות חברי ועדת ביקורת הרשומים בו לכרמי קטיף היו של האגודה ולוועד מונו אחרים לפי פרוטוקול המועצה מתאריך 30/12/2021. לפי הדיווחים שנמסרו לביקורת מנציגי הוועדים עולה כי ועדות ביקורת אינן מתפקדות וכי לא העבירו דבר למועצה.
11. מהביקורת עולה, כי הגם שהמועצה מינתה חברי ועדות ביקורת, ולפי הפרוטוקולים הנזכרים אין לכל הוועדים (עוצם, נהורה, אליאב ואמציה), הרי אין כל תפקוד של הוועדות ולא נראה שהמועצה פועלת לשם כך.
12. הליקויים לא תוקנו.
13. יוער, כי בכל המסמכים ובשיחות הביקורת עם נציגי הוועדים, לא עלה שנבדקה התאמת המועמדים לתפקיד מבחינת הכישורים וניגוד עניינים פוטנציאלי.

המלצות

14. הביקורת חוזרת על המלצותיה מהדוח הקודם. נראה, כי קיום הבחירות מהווה הזדמנות טובה להתחלה מסודרת ותיקנה.
15. המועצה היא הרובד העליון בניהול המקומי במועצה האזורית לכיש. המועצה האצילה סמכויות לוועדים המקומיים לצורך אספקת שירותים במגוון תחומים בממשק ישיר לחיי התושבים כחינוך ותרבות, בריאות, רווחת קהילה, גינון ושיפור פני הישוב, פיתוח פיסה וחברתי, ביטחון אישי ותחזוקת מתקני משחקים ושטחי ציבור אחרים.
16. הוועד המקומי אחראי לניהול היישוב, ומחובתו לשרת את התושבים באופן מסודר, שוטף, רציף ועקבי. בין היתר, על הוועד להסדיר את נושא החשבונות הכספיים כולל חשבון בנק, החזקת כספים, ביקורת והגשת דוחות כדת וכדין; העסקת עובדים כדין; לקיים ישיבות כנדרש,

- לוודא נוכחות חברים בישיבות, לוודא פקיעת חברות של חברים שלא נכחו כנדרש, לנהל פרוטוקול ולפרסמו לתושבים ועוד.
17. ועדת ביקורת הינה ועדת חובה שעליה לתפקד ולפעול בהתאם להוראות הדין; הביקורת ממליצה לוועד המקומי ולמועצה לוודא את קיום הביקורת ולהציע הדרכה לשם ביקורת מקצועית ולפי חוק.
18. על ועדות הביקורת לתפקד ולפעול בהתאם להוראות הדין.
19. מומלץ לוועדות לקבל הדרכה. הביקורת מציעה את עזרתה בהדרכה.
20. הביקורת מפנה את המועצה לבדק בית, שכן היא הרובד העליון של השלטון המקומי, ועליה לדאוג לרווחת התושבים ולהענקת השירותים המוניציפאליים.
21. הביקורת מדגישה, כי המועצה שהינה הרובד העליון בניהול המקומי כאמור, איננה יכולה להתנער מאחריותה ולטעון: "האצלנו סמכויות לוועדים!". עליה לבקר, לפקח, להדריך ובמקרה הצורך ליטול סמכויות חזרה ולפעול.
22. הביקורת ממליצה למועצה לוודא מי חברי ועדות הביקורת, להכין רשימה מסודרת ובמידת הצורך למנות חברים חדשים ולבקש קבלת דוחות.
23. הביקורת קוראת וממליצה למועצה להדריך את הוועדים המקומיים ואת ועדות הביקורת בתחום הנדון, ולהביא בפניהם את הוראות הדין, הנחיות וכללים לעבודה חוקית, נכונה ויעילה.
24. נוסף לנ"ל, והגם שאין חובה מפורשת בחוק, הביקורת ממליצה לבדוק התאמת המועמדים לתפקיד מבחינת הכישורים והיעדר ניגוד עניינים פוטנציאלי.

דפריבילטור (מפעם)

רקע כללי

1. חוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים קובע הוראות בדבר הצבת מכשירי החייאה - דפריבילטור (מפעם) במקומות ציבוריים.
2. מכשיר החייאה זה עשוי להביא להצלת חיים. חייהם של רבים ברחבי ארץ ניצלים מדי שנה הודות לקיומו, לזמינותו ולהפעלתו של מכשיר זה מיד לאחר דום לב. ברור, שככל שפריסת מכשירי הדפריבילטור תהא רחבה יותר, תתאפשר הצלת חיים רבה יותר.
3. בדוח הביקורת לשנת 2016 הביקורת עמדה על הצורך בהצבת מכשירי החייאה - דפריבילטור (מפעם) בסמוך למשרדי המועצה ולהקפיד על שילוט מתאים.
4. הביקורת חוזרת על המלצתה, שבשל האפשרות הממשית להצלת חיים ובשל הנתונים המצרפיים שנזכרו בדוח, עולה כי יש להציב את מכשיר ההחייאה בשטח המועצה באופן נגיש ובהתאם לקריטריונים הקבועים בחוק ובתקנות. הביקורת ממליצה ליידע את העובדים במועצה על מכשיר ההחייאה ומיקומו.
5. בביקורת הקודמת – מכשיר ההחייאה שהיה באזור הבריכה נשאר שם גם בתקופת החורף וללא אפשרות של גישה בעת אירוע. לאחר הביקורת דאז, המועצה העבירה את מכשיר ההחייאה למשרדי המועצה, אלא שבעונת הרחצה, שוב לקחו את המכשיר לבריכה ואז לא היה מכשיר במשרדים. בשנה זו, בתום עונת הרחצה לקחו את מכשיר ההחייאה מהבריכה, אך משום מה לא השיבו אותו למקומו במשרדי המועצה וארון המכשיר נותר ריק. כך, שבעת אירוע, אולי יגיעו לארון, אך אז יגלו שהוא ריק..
6. אין ספק, כי הדפריבילטור מציל חיים ויש עדויות רבות על כך. ברור, שככל שפריסת מכשירי הדפריבילטור תהא רחבה יותר, תתאפשר הצלת חיים רבה יותר.

תחולת החוק על רשות מקומית

7. לפי לשון סעיף 2 לתוספת לחוק, החוק חל על "רשויות מקומיות שביום שבו מתקיימת בהם קבלת קהל, מבקרים בהם, כרגיל, 500 איש לפחות".

8. המקומות הציבוריים המנויים בתוספת, עשויים להיות באחריותה – גם אם לא המלאה - של רשות מקומית כגון: תחנות מרכזיות כהגדרתן בפקודת התעבורה, אצטדיוני ספורט שיש בהם 500 מושבים לפחות, מכון כושר כהגדרתו בחוק מכוני כושר (רישוי ופיקוח), התשנ"ד-1994, שאליו התקבלו 500 מתאמנים קבועים לפחות, מקומות רחצה מוכרזים כמשמעותם בחוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964,²⁵ ובריכות שחייה ציבוריות, מוסדות להשכלה על-תיכונית שלומדים בהם 500 איש לפחות, אולמות שמחה, גני אירועים ומרכזי כנסים, המיועדים לאירוח של 500 איש לפחות.

תקנות הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, תשע"ד-2014 –

סימון ושילוט

9. בשנת התשע"ד התקין שר הכלכלה נפתלי בנט, את תקנות הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, תשע"ד-2014 (להלן: "התקנות").

9.1. עמדת מכשיר ההחייאה (תקנה 4)

(א) מחזיק מקום ציבורי יציב את מכשיר ההחייאה בתוך ארון קבוע ייעודי לאחסון מכשיר החייאה (להלן – עמדת מכשיר החייאה), שניתן לפתוח אותו בנקל ולהוציא ממנו את מכשיר ההחייאה בקלות; עמדת מכשיר החייאה תוצב בגובה שלא יעלה על 150 סנטימטרים ולא יפחת מ-120 סנטימטרים מגובה הרצפה.

(ב) מחזיק מקום ציבורי יציב שלט על עמדת מכשיר ההחייאה או לצדה בהתאם לתרשים שבתוספת הראשונה.

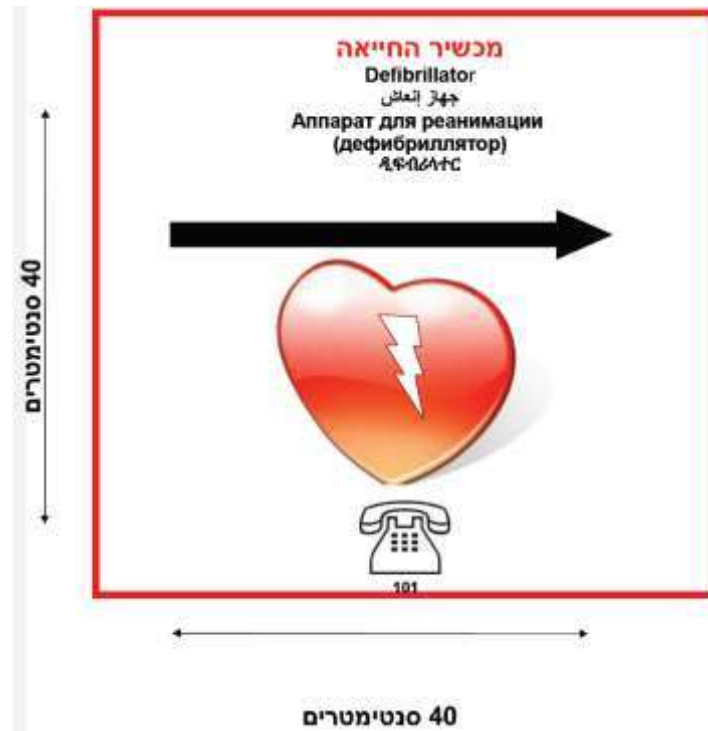
9.2. שלט המכוון אל מכשיר החייאה (תקנה 5)

מחזיק מקום ציבורי יציב שלט המכוון אל מכשיר ההחייאה בהתאם לתרשים שבתוספת השנייה בסימונים ובשינויים המחויבים; שלט כאמור יוצב במקום בולט לעין על פי האמור להלן:

(1) במקום ציבורי במבנה – בכל קומה, בין אם הוצבה בה עמדת מכשיר החייאה, ובין אם לאו באופן שהמרחק בין שלט לשלט בכל קומה לא יעלה על 150 מטרים;

(2) במקום ציבורי שאינו במבנה – בכניסה אליו.

תרשים השילוט לפי התוספת השניה לתקנות

9.3. עוד הוראות לעניין השילוט (תקנה 6)

מחזיק מקום ציבורי ידאג כי בשלט לפי תקנות 4(ב) ו-5 יתקיימו כל אלה:

- (1) הוא עשוי חומר קשיח;
- (2) הוא מקובע למקומו באופן שאינו ניתן להזזה, להסרה או לתנועה;
- (3) אם השלט מוצב במקום חשוך – יותקנו סידורי הארה מתאימים, באופן שמלוא תוכנו של השלט יואר.

9.4. הוראות הפעלה (תקנה 7)

מחזיק מקום ציבורי יתקין בצמוד לעמדת מכשיר החיאה, במקום בולט לעין, הוראות לטיפול באדם הזקוק לטיפול באמצעות מכשיר

החייאה בהתאם לתרשים שבתוספת השלישית, שבראשן יצוין כי
הפעלת המכשיר היא בידי מי שהוא בעל ידע בהפעלת המכשיר.

ממצאים

10. הן בשטח המשרדים והן בשטח הבריכה, המועצה לא הקפידה כראוי על סימון בהתאם להוראות הדין המפורטות לעיל. אין שילוט מתאים בדבר מיקום והכוונה למכשיר החייאה.
 11. במהלך הביקורת הקודמת וגם בביקורת הנוכחית נשאלה השאלה האם המועצה האזורית לכיש חייבת בהצבת מכשיר החייאה במשרדה או בסמוך אליהם?
 12. בהתאם לחוק, מקום ציבורי שהינו רשות מקומית, חייב בהצבת מכשיר החייאה, במידה וביום שבו מתקיימת בה קבלת קהל, מבקרים בה, כרגיל, 500 איש לפחות (סעיף 2 לתוספת לחוק).
 13. אומנם במשרדי המועצה אין 500 אנשים בן זמנית, ואולם ראוי להציב בפתח הבניין נכשיר החייאה, שכן:
 - א. מדובר במכשיר מציל חיים. עובדה זו מוכחת ואין מי שיחלוק עליה.
 - ב. מדובר במכשיר לא יקר ותפעולו פשוט.
 - ג. נתונים על משרדי המועצה והאזור הסמוך להם:
1. הבניין הראשי של המועצה ממוקם בתוך יישוב בעל אוכלוסיה מגוונת מבחינת טווח הגילאים ויש בו מבוגרים רבים.
 2. בסמוך למבנה הראשי ממוקמים מבנים נוספים של המועצה, שבהם נעשה שימוש קבוע בכל ימי העבודה, וביניהם: מבנה המועצה הדתית, הוועדה לתכנון ולבניה, מתנ"ס, רווחה, שפ"ח, גביה, ספורט ועוד.
 3. המבנה הראשי ממוקם סמוך ובמרחק של שניות מהמקומות הבאים:
 - בית ספר שבו לומדים כ-450 תלמידים מידי יום (עם אנשי צוות ומבקרים – מעל 500 איש).
 - ספריה ציבורית.
 - אולם ספורט שבו כ-400 מקומות.
 - חדר כושר שלפי בדיקה מתאמנים בו עד 20 בו זמנית.
 - בית כנסת.
 - מרכז לקשישים.
 - מגרשי ספורט (כדור-רגל, כדור-סל, טניס, מתקני כושר).
 - אולם תרבות ("בית העם") שעומד לפני סיום שיפוץ ובו כ-470 מקומות, ועם נוספים, בפעילות שונה, עשוי להכיל בקלות מעל 500 איש.

- רחבות שבהם נערכים התכנסויות וטקסים שעשויים להכיל מעל 500 איש.
 - נקודת משמר הגבול וחירום.
14. יצויין, שבסמוך למועצה נערכו בעבר טקסים ואירועים שונים שבהם השתתפו מעל 500 איש.
15. לדעת הביקורת, בשל האפשרות הממשית להצלת חיים ובשל הנתונים המצרפיים שזכרו לעיל, עולה כי יש להציב את מכשיר ההחייאה בשטח המועצה באופן נגיש ובהתאם לקריטריונים הקבועים בחוק ובתקנות.
16. מלבד הצורך בהכוונה ובשילוט מתאימים, הביקורת ממליצה לידע את העובדים במועצה על מכשיר ההחייאה ומיקומו וכן לקיים הדרכה בנושא.
17. בשולי הדברים ולאור הצורך החיוני, נבדק התחום בבתי הספר הגדולים במועצה. יש מכשירי דפריבילטור בבני דקלים ביי"ס בנים וביי"ס בנות, ביי"ס ע"ש רבקה גובר בנהורה, ביי"ס ע"ש הרב קוק בתלמים. כעולה מדיווחי מנהלים ומשיחות עם מורים ומורות מצוות ההוראה, בכל המוסדות נדרשים ל:
- א. שילוט.
 - ב. מודעות.
 - ג. הדרכה.

מכשיר ההחייאה לא הושב למקומו גם לאחר עונת הרחצה

הערות ראש המועצה

תודה רבה למבקר המועצה.
הביקורת הינה כלי עבודה ועוזר לעבודה יעילה וחסכונית. עבודת המבקר מסייעת למועצה גם במהלך השנה ולא רק בעת הגשת הדוח, אם זה בשאלות, בהבעת דעה או בכל דרך אחרת.
מובן שהביקורת חשובה גם לשם בחינת ובדיקת התנהלות המועצה האם היא פועלת לפי הדין וסדרי מינהל תקינים. ובהזדמנות זו, אני מודה למבקר על פעילותו במשך השנים האחרונות.

תחום מצלמות האבטחה –

המועצה והוועדים השקיעו בתחום המצלמות בעיקר למען שמירת הסדר הציבורי, מניעת אלימות וצמצום הגניבות.
אכן, השתכנעתי בדבר הצורך להיכנס ולתפעל את כל המערך באופן הטוב ביותר ולפי הדין ונהלי המועצה, וככלל - ההמלצות מקובלות.
תחום הגנת הפרטיות עולה באופן ברור מהדוח ומבקר המועצה צודק שעלינו לפעול בנושא באופן ששומר על פרטיות התושבים ותואם לכללים ולדין.

אולם הספורט בנהורה

לאורך כל שנות כהונתי, ראיתי חשיבות בתחום הפעילות הגופנית והספורטיבית והם תפסו מקום בפעילות המועצה.

אכן, המבקר צודק שאולם הספורט בנהורה זקוק לטיפול ולתחזוקה, אך המצב השתפר באופן משמעותי. האולם עבר לאחריות המתנ"ס וכך ישתפר כל ניהול הנושא שירוכז באופן מקצועי וכוללני עם תחום התחזוקה וההפעלה. לגבי שיפורים ושיפוצים, למעשה התחלנו בתכנון הנושא עם מחלקת הנדסה ומאמין שהתכנון ייצא לפועל עם גיוס התקציב הנדרש כולל בתחום הנגישות. לגבי אולמות נוספים, הקמנו אולם חדש בבני דקלים והוא ברמה גבוהה ביותר. כמובן, שביצוע נוסף הוא תלוי תקציב.

תחנות ההסעה

כמו שהסברתי בעבר ובתגובה לדוח קודם, בשנים האחרונות גדלנו וכך גם מספר התלמידים ומספר מוסדות הלימוד שבהם לומדים תלמידנו היקרים.

שיפור מצב תחנות ההסעה בבני דקלים – אכן יש לתקן את המצב.

ביקשתי לעבוד על תכנון ואיגום תקציב בתקווה להיכנס לעבודה בהקדם האפשרי. העיכוב הוא תקציבי.

אציין, כי ביצענו שיפורים שונים בתחום הבטיחות בהסעות כולל החלפת חברת הסעות. לשם שיפור תחום הבטיחות, חוזר על בקשתי ממנכ"ל המועצה לכנס פורום שיכלול את הגורמים הנדרשים ובכללם מנהל מחלקת התחבורה, מהנדס המועצה, מנהלת מחלקת חינוך וקב"ט המועצה לשם המלצות ליישום בשטח.

מנכ"ל המועצה

אכן נכון וכפי שהסברתי בישיבת המליאה הקודמת, אין אפשרות ולא נכון למנות מנכ"ל ממש לפני בחירות למועצה, לאור זאת מינינו מ"מ מנכ"ל.

תיקון ליקויים – אבטחת מידע

מסכים עם הערות הביקורת וכפי שהערתי בעבר - מובן שעל המועצה להגביר את האבטחה לשם שמירת הפרטיות, אבטחת המידע, שיפור השירות ועבודת המועצה לטובת התושבים.

לאור זאת ביקשתי ממנכ"ל המועצה ללמוד את הדוח ולגבש צוות בליווי מקצועי, שיביא להעלאת הרמה בתחום אבטחת המידע והפרטיות במועצה.

בהתאם לעולה מהדוח ולפי הנדרש לפי הדין ולפי הצורך, הצוות יגבש המלצות מעשיות עם סדרי עדיפויות. נראה שראשית יש להביא ליישום ההמלצות המחויבות לפי הדין.

השביל והאגם ליד נהורה

ראשית, מברך על הפרויקט בביצוע רשות הניקוז. אכן יש לטפל בתקלות וטוב שנעשתה פניה לרשות הניקוז שהנושא באחריותם וסומך על הצוות שיפעלו לתיקון התקלות. אכן על מחלקת תברואה לטפל בתחום תחנת השאיבה וסתימות הביוב.

תיקון ליקויים – דפריבילטור

הערות הביקורת מקובלות. מדובר בתחום הצלת חיים. מבקש לפעול באופן מיידי לתיקון המצב.

בורות ביוב פתוחים

מסכים עם ההערות. מבקש ממחלקת תברואה לתקן מיידי.